

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА,
ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-3756/2017-06/7
Београд, 21. децембар 2017. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа "Водовод и канализација" ЈП, Стара Пазова**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа "Водовод и канализација" ЈП, Стара Пазова**

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА ЗА 2016. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА ЗА 2016. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА,

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ ЈП, Стара Пазова (у даљем тексту: Предузеће) за 2016. годину, који обухватају 1) биланс стања; 2) биланс успеха; 3) извештај о осталом резултату 4) извештај о токовима готовине; 5) извештај о променама на капиталу и 6) напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у пасусу *Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима* за 2016. годину по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Предузећа на дан 31. децембар 2016. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) У оквиру грађевинских објеката који су у билансу стања на дан 31. децембар исказани у износу од 62.603 хиљада динара налазе се и грађевински објекти који немају садашњу вредност. Предузеће није, за 24 од укупно 96, углавном, водоводна објекта, приликом преузимања, од претходних корисника, утврдило вредност овим објектима. Обзиром да се ради о непокретностима од којих се у моменту преузимања очекивала будућа економска корист, као и чињеници да се њихова вредност могла поуздано одмерити, Предузеће је, у складу са МСФИ за МСП, Одељак 17 Некретнине, постројења и опрема, и Правилником о рачуноводству и усвојеним рачуноводственим политикама, требало утврдити, односно признати вредност преузетих објеката у својим пословним књигама. Објекти су преузети од месних заједница у периоду од 1993. до 2014. године. За време коришћења ових објеката, због неутврђене вредности преузетих објеката, Предузеће није имало трошкове амортизације.

Исказана вредност грађевинских објеката у себи садржи вредност земљишта коју је Предузеће, у складу са параграфом 17.8. Одељка 17 Некретнине постројења и опрема, МСФИ за МСП, требало исказати одвојено. Нераздвајањем грађевинских објеката од земљишта, на којем су изграђени, у пословним књигама Предузећа није реално исказана вредност грађевинских објеката, односно вредност грађевинског земљишта, а обрачун амортизације се врши на целокупну вредност непокретности која у себи садржи и вредност земљишта, која не подлеже обрачуну амортизације, због чега, трошкови амортизације, у билансу успеха нису реално исказани.

Такође, Предузеће, у 2016. години и ранијим годинама, у својим пословним књигама, није евидентирало повећање вредности некретнина, постројења и опреме по основу изградње водоводних прикључака, као ни за водомере, односно мерне инструменте, који представљају саставни део водоводне мреже што је у супротности са МСФИ за МСП Одељак 17 *Некретнине постројења и опрема*. Због начина књижења и примене

различитих ценовника у изради прикључака у више обрачунских периода, није било могуће квантификовати ова повећања.

У поступку ревизије нисмо могли квантификовати ефекте које ове неправилности имају на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

2) Предузеће је на дан 31. децембар 2016. године, исказало потраживања по основу продаје у нето износу од 113.082 хиљада динара, као и друга потраживања у износу од 19.058 хиљада динара. У оквиру ових потраживања исказана су и потраживања у износу од 8.935 хиљада динара, код којих је од рока за њихову наплату прошло више од 360 дана. Предузеће је, сагласно Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама, требало извршити индиректан отпис т.ј. исправку вредности ових потраживања. С обзиром на чињеницу да Предузеће у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године има значајно исказана потраживања којима је рок наплате старији од годину дана, а руководство Предузећа се није бавило проценом извесности њихове наплате, нисмо у могућности да квантификујемо ефекте, која ова потраживања имају на финансијске извештаје за 2016. годину.

Остала питања

Финансијски извештаји Предузећа нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције. Ревизију Финансијских извештаја за 2016. годину извршило је предузеће за ревизију ДФК Консултант-Ревизија д.о.о. Београд и у Извештају независног ревизора је дато мишљење са резервом.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Предузеће или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања Предузећа.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Предузећа.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Предузећа да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Предузеће престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије. Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
Београд, 21. децембар 2017. године**

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ ЈП, Стара Пазова (у даљем тексту: Предузеће) за 2016. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2016. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о правилности пословања*, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Предузећа, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

- 1) Предузеће није ускладило уговоре о раду са Колективним уговором код послодавца. Предузеће је у уговорима о раду са запосленима, накнаду за исхрану у току рада и накнаду за коришћење годишњег одмора, уговорило у мањем износу у односу на Колективни уговор што је у супротности са чланом 8. Закона о раду. Сагласно уговорима о раду, Предузеће је на име накнада за исхрану у току рада и накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћивало, износ који је мањи од износа предвиђен чланом 58. односно 59. Колективног уговора, за ове намене. Коефицијенти радних места који су утврђени Правилником о систематизацији радних послова, нису садржани у Колективном уговору што је супротно члану 107. став 3. Закона о раду.¹
- 2) Предузеће није ускладило вредност основног капитала исказаног у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године са подацима исказаних у Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре и подацима о висни основног капитала наведеном у оснивачком акту Предузећа. Подаци о основном капиталу, такође, нису усклађени ни са подацима о вредности учешћа општине Стара Пазова, у капиталу овог Предузећа, која је власник 100 % капитала.
- 3) Предузеће није примењивало основицу за обрачун и исплату плата која је била у примени на дан доношења Закона о привременом умањивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других стални примања код корисника јавних средстава. Током 2015. и 2016. године, Предузеће је примењивало различиту основну цену рада, која је утврђена на основу расположиве масе средстава предвиђене програмом пословања Предузећа. Директор Предузећа, у току 2015. и 2016. године није донео Одлуку о висини цене рада што је у супротности са чланом 39. Колективног уговора.
- 4) Предузеће је за период јануар – март 2016. године запосленом лицу обрачунало и исплатило накнада по привременим и повременим пословима иако је већ имао закључен уговор о раду на одређено време. Исплата за привремене и повремене послове је извршена без основа јер је ово лице имало закључен уговор о раду, а не уговор о привременим и повременим пословима.

¹ „Сл. гласник РС“ бр. 24/2005 и 61/2005

5) Предузеће није обрачунало порезе и доприносе на зараде у смислу члана 14. Закона о порезу на доходак грађана² и члана 13. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање³. Предузеће је својим запосленим омогућило услуге здравствене рехабилитације у болници „Бањица“, Сокобања са којом је Предузеће закључило уговор. Трошкове опоравка, у износу од 462 хиљада динара, платило је Предузеће и исте није надокнадило од запослених.

6) Предузеће није прибавило сагласност Оснивача за све ценовнике по којима врши наплату испоручених производа и извршених услуга. На ценовник за утрошак воде, одвођење употребљених вода путем канализације и за црпљење септичких јама од 9. фебруара 2015. године, Предузеће има сагласност, док на ценовнике за остале извршене услуге нема сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе, што није у складу са чланом 69. Закона о јавним предузећима и чланом 28. Закона о комуналним делатностима.

7) Предузеће нема успостављен систем праћења реализације јавних набавки, који омогућава праћење степена извршења закључених уговора. У току 2016. године није донет годишњи план контроле набавки нити су нам пружени докази да је вршена контрола јавних набавки у смислу члана 60. до 68. Правилника, иако Предузеће има систематизовано и попуњено радно место контролора јавних набавки.

Скретање пажње

1. Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁴. Успостављени систем финансијског управљања и контроле не омогућава у потпуности контролу и праћење трошење ресурса Предузећа.

2. Предузеће није успоставило интерну ревизију према захтевима Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁵.

3. Предузеће у 2016. години и ранијим годинама, у складу са чланом 64. Закона о јавној својини није водило евиденцију нити је Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 15. Уредбе о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини⁶ и чланом 7 и 17. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини⁷ достављало наведене податке о непокретностима.

4. У поступку ревизије нам није предочено, како је са Оснивачем решено питање управљања, односно коришћења водних објеката, као и мрежа, с обзиром да иста чине јавну својину, а евидентирани су у пословним књигама Предузећа. Такође, ревизијом је утврђено да се неколико бунара налазе на земљишту које је у приватној својини физичких и правних лица.

² "Сл. гласник РС", бр. 24/2001,.... 7/2017

³ "Сл. гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 - усклађени дин. изн., 8/13 - усклађени дин. изн. и 47/13

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 99/11, 106/13

⁶ „Сл. гласник РС“, бр 27/96

⁷ „Сл. гласник РС“, бр 70/2014, 19/2015, 83/2015 и 13/2017

5. Предузеће користи и одржава регионалну канализациону мрежу, а да при том у својим пословним књигама нема евидентирану мрежу нити регулисан однос (уговор или слично), на основу којег би имало права коришћења ове мреже. Регионална канализациона мрежа је изграђена као заједнички пројекат на основу Споразума о заједничком финансирању изградње регионалног система за евакуацију и пречишћавање употребљених вода насеља Инђија, Стара Пазова и Нова Пазова од 22. јануара 1991. године, који су сачинили општина Инђија и општина Стара Пазова. Према нашим сазнањима, сем ванбилансне евиденције ЈКП „Водовод и канализација“ Инђија ЈП, други корисници и учесници споразума, у свом књиговодству, немају евиденцију о регионалној канализацији.

Не изражавамо квалификовано мишљење у вези са овим питањима.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и фер презентацију, руководство Предузећа је такође, дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање Предузећа, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Предузећа, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима, примањима, расходима и издацима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
Београд, 21. децембар 2017. године**

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА
ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-3756/2017-06/7
Београд, 21. децембар 2017. године**

САДРЖАЈ

1. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	3
2. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	4
3. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	5
4. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	8
5. МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ	9
6. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	9

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)⁸

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није, приликом преузимања, за 24 од укупно 96, углавном, водоводна објекта, утврдило вредност, који се воде као грађевински објекти у пословним књигама Предузећа. Обзиром да се радило о непокретностима од којих се очекивала будућа економска корист, приликом преузимања, као и чињеници да се њихова вредност могла поуздано одмерити, Предузеће је требало, у складу са МСФИ за МСП, Одељак 17 Некретнине, постројења и опрема, и Правилником о рачуноводству и усвојеним рачуноводственим политикама, да изврши почетно признавање вредности преузетих објеката у својим пословним књигама. Неутврђивањем почетне вредности преузетих објеката, Предузеће није имало трошкове амортизације, коју је, по рачуноводственом принципу узрочности, требало сучелити са приходима, које објекти доносе Предузећу. Такође, у пословним књигама Предузећа и у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године, поменути преузети објекти, немају исказану вредност.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2. Напомена уз Извештај, Предузеће, није извршило раздвајање вредности објеката од земљишта на којима се ти објекти налазе, што није у складу са параграфом 17.8. Одељка 17 Некретнине постројења и опрема, МСФИ за МСП. Земљиште и објекти су засебна средства и треба их засебно рачуноводствено обухватати. Предузеће је у обавези да грађевинско земљиште искаже као посебну категорију непокретности која не подлеже обрачуну амортизације јер има неограничен век коришћења у односу на грађевинске објекте који имају ограничен век коришћења и који подлежу обрачуну амортизације. Нераздвајањем грађевинских објеката од земљишта, на којем су изграђени, у пословним књигама Предузећа је нереално исказана вредност грађевинских објеката, односно вредност грађевинског земљишта. С обзиром да се обрачун амортизације врши на целокупну вредност непокретности која у себи садржи и вредност земљишта, која не подлеже обрачуну амортизације, у билансу успеха трошкови амортизације нису реално исказани.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.5. Напомена уз Извештај, Предузеће, на дан биланса стања 31. децембар 2016. године, није вршило процену наплативости потраживања од купаца у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, који између осталог предвиђа да се „индиректан отпис т.ј. исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши у целини код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 360 дана“. Предузеће, у својим пословним књигама има 36.960 хиљада динара ненаплаћених потраживања од купаца, којима је рок за наплату протекао више од годину дана, исправка вредности потраживања извршена је у износу од 28.024 хиљада динара.

⁸**ПРИОРИТЕТ 1** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

ПРИОРИТЕТ 2– грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају већу пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

ПРИОРИТЕТ 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2016. години и ранијим годинама, у својим пословним књигама, евидентирало повећање вредности основних средстава по основу изградње водоводних прикључака. Такође, Предузеће у својим пословним књигама није евидентирало ни водомере, односно мерне инструменте, који представљају саставни део водоводне мреже.

Неевидентирајући водомере и водоводне прикључке, Предузеће није поступило у складу са МСФИ за МСП Одељак 17 *Некретнине постројења и опрема*. У финансијским извештајима за 2016. годину, за вредност неевидентираних водомера, водоводних прикључака, мање је исказана вредност некретнина, постројења и опреме и добит ранијих година за вредност израђених прикључака у ранијем периоду, односно мање су исказани приходи од сопствених учинака за израђене прикључке у 2016. години. Због начна књижења и примене различитих ценовника у изради прикључака у више обрачунских периода, није било могуће квантификовати утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2016. годину.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.4.1. Напомена и тачком 6.1.13.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није извршило усаглашавање потраживања за дате авансе у износу од 200 хиљада динара, као ни обавезе према добављачима у износу од 2.373 хиљада динара, а износе неусаглашености није обелоданило у напоменама уз финансијске извештаје, што је супротно члану 18. став 4. Закона о рачуноводству. Предузеће је у ранијим годинама, односно пре 2014. године, платило аванси за залихе и услуге у укупном износу од 200 хиљада динара. Руководство Предузећа није, на дан биланса 31. децембра 2016. године, вршило процену реализације датих аванса, нити нам је у поступку ревизије документовано да је у ранијем периоду тражена реализација, односно поврат датих аванса.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

У ревизији финансијских извештаја није било налаза у овом приоритету.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да предузме активности ради утврђивања вредности објеката који се налазе евидентирани у пословним књигама, а немају исказану набавну вредност (Напомена 6.1.2.2. - Препорука 3).

2) Препоручује се Предузећу да изврши рачуноводствено раздвајање грађевинских објеката од земљишта на којима су изграђени и у складу са МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, спроведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама (Напомена 6.1.2.2. - Препорука 4).

3) Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама процени наплативост потраживања од купаца и на основу процене, сагласно МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, изврши исправке у својим финансијским извештајима (Напомена 6.1.5. - Препорука 9).

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да утврди вредности изграђених водоводних прикључака као и уграђених водомера, и да у складу са МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, изврши књижења у својим пословним књигама (Напомена 6.1.2.2. Препорука 7).

2) Препоручује се Предузећу да изврши процену реализације датих аванса за залихе и да у складу са проценом од добављача тражи испуњење набавке или поврат датих аванса за залихе и услуге (Напомена 6.1.4.1. Препорука 8).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

У ревизији финансијских извештаја нису дате мере исправљања у овом приоритету.

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Као што је објашњено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Успостављени систем финансијског управљања и контроле не омогућава у потпуности контролу и праћење трошење ресурса Предузећа. Систем финансијског управљања и контроле на нивоу Предузећа не обезбеђује потпуну увереност, да постоји ефективно управљање ризицима, те да ће се циљеви и задаци остварити на ефикасан и економичан начин, као и да ће се на време спречити грешке, намерне или случајне.

2) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није ускладило уговоре о раду са Колективним уговором код послодавца. Предузеће је у уговорима о раду са запосленима, накнаду за исхрану у току рада и накнаду за коришћење годишњег одмора, уговорило у мањем износу у односу на Колективни уговор што је у супротности са чланом 8. Закона о раду.

3) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3.1. Напомена уз Извештај, директор Предузећа у току 2015. и 2016. године није донео Одлуку о висини цене рада што је у супротности са чланом 39. Колективног уговора. До ступања на снагу Закона о привременом умањивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других стални примања код корисника јавних средстава односно од 28. октобра 2014. године, основна цена рада у Предузећу је износила 225,00 динара по радном часу за месец октобар 2014. године. Током 2015. и 2016. године, Предузеће је примењивало различиту основну цену рада, која је утврђена на основу расположиве масе средстава предвиђене програмом пословања Предузећа. Обзиром да Предузеће није примењивало основицу за обрачун и исплату плата која је била у примени на дан доношења Закона, поступило је супротно члану 5. Закона о привременом умањивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других стални примања код корисника јавних средстава.

4) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је, сагласно уговорима о раду, на име накнада за исхрану у току рада и накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћивало, износ који је мањи од износа предвиђен чланом 58. односно 59. Колективног уговора, за ове намене.

Због неусклађености уговора о раду и колективног уговора Предузећу је претходно дата препорука (Напомена 6.2.2.3. Препорука 13).

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3.3. Напомена уз Извештај, Предузеће је за период јануар – март 2016. године запосленом лицу обрачунало и исплатило накнада по привременим и повременим пословима иако је већ имао закључен уговор о раду на одређено време. Исплата за привремене и повремене послове је извршена без основа јер је ово лице имало закључен уговор о раду, а не уговор о привременим и повременим пословима.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

2) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.7. Напомена уз Извештај, Предузеће је својим запосленим омогућило услуге здравственог опоравка у болници „Бањица“, Сокобања са којом је Предузеће закључило уговор. Трошкове опоравка, у износу од 462 хиљада динара, платило је Предузеће и није надокнадило од запослених. Овај износ представља лична примања запослених, јер је реч о покривању трошкова запослених, те сматрамо да је Предузеће било у обавези да обрачуна порез и доприносе на зараде у смислу члана 14. Закона о порезу на доходак грађана и члана 13. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2. Напомена уз Извештај, утврђено је да Предузеће није прибавило правни основ на основу којег управља, односно користи земљиште на којем су изграђени бунари, и који су евидентирани у пословним књигама Предузећа. Бунари су водни објекти и чине добра од општег интереса, па се као такви, налазе у јавној својини. С обзиром да су водни објекти са којим Предузеће управља јавна својина потребно је да се са Оснивачем дефинише основ коришћења.

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2 Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2016. години и ранијим годинама, у складу са чланом 64. Закона о јавној својини водило евиденцију нити је Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 15. Уредбе о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини⁹ и чланом 7 и 17. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини¹⁰ достављало наведене податке о непокретностима.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.7. Напомена уз Извештај, Предузеће није сагласно донетом Правилнику о кретању материјално финансијске документације, вршило контролу и оверу непрокњижених налога примљене готовине, на крају радног дана. Правилником је предвиђено да се наплаћене услуге преко благајни Предузећа евидентирају и књиже кроз дневник благајне, а изузетно, уколико се нека услуга наплати после предаје пазара односно после 14 часова, нумерисани налог се оверава

⁹ „Сл. гласник РС“, бр 27/96

¹⁰ „Сл. гласник РС“, бр 70/2014, 19/2015, 83/2015 и 13/2017)

потписом руководиоца службе рачуноводства и под датумом наредног дана се књиже у благајни. Руководилац финансијског сектора нам је објаснио да до сада није вршио контролу и оверавао налоге примљене после 14 часова, а у поступку ревизије нам није документовано ко и на који начин врши контролу дневног пазара.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.10.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није ускладило вредност основног капитала исказаног у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године са подацима исказаним у Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре и подацима о висни основног капитала наведеним у оснивачком акту Предузећа. Подаци о основном капиталу, такође, нису усклађени ни са подацима о вредности учешћа општине Стара Пазова, у капиталу овог Предузећа, која је власник 100 % капитала.

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није прибавило сагласност Оснивача за све ценовнике по којима врши наплату испоручених производа и извршених услуга. Предузеће, на ценовник за утрошак воде, одвођење употребљених вода путем канализације и за црпљење септичких јама од 9. фебруара 2015. године, има сагласност, док ценовници за остале извршене услуге немају сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе.

6) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће, није на прописаном обрасцу (ИОСИ), обавештавало Министарство финансија Републике Србије – Пореску управу о запошљавању особа са инвалидитетом, што није у складу са чланом 11. Правилника о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршавања те обавезе¹¹.

7) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4. Напомена уз Извештај, Предузеће нам није презентовало документацију из које би се могао утврдити правни основ за коришћење и одржавање регионалне канализационе мреже. Регионална канализациона мрежа која Предузећу омогућује остваривања прихода у обављању основне делатности, а такође, за одржавање мреже остварује расходе не налази се у пословним књигама Предузећа. Регионална канализациона мрежа је изграђена као заједнички пројекат на основу Споразума о заједничком финансирању изградње регионалног система за евакуацију и пречишћавање употребљених вода насеља Инђија, Стара Пазова и Нова Пазова од 22. јануара 1991. године, који су сачинили општина Инђија и општина Стара Пазова. Према нашим сазнањима, сем ванбилансне евиденције ЈКП „Водовод и канализација“ Инђија ЈП, други корисници и учесници споразума, у свом књиговодству, немају евиденцију о регионалној канализацији.

8) Као што је објашњено под тачком 6.2.6. Напомена уз Извештај, Предузеће је синдикалној организацији уплатило средства у износу од 326 хиљада динара, који је делом искоришћен за учешћа запослених на радничким спортским играма, док је остатак од 197 хиљада динара искоришћен за текуће пословање синдиката.

Чланом 218. Закона о раду предвиђено је да се Синдикат финансира претежно из чланарине и других сопствених извора како би се обезбедила његова независност од послодавца. Износ од 197 хиљада динара који је уплаћен од стране Предузећа, а који је искоришћен за трошкове текућег пословања синдиката (израда завршног рачуна, стручно оспособљавање чланова, трошкови избора и текуће потребе), за Предузеће не представља расход у смислу члана 15. Закона о порезу на добит. Наведени износ

¹¹ „Сл. гласник РС“, бр. 33/10, 48/10 – исправка и 113/13

Предузеће је могло да исплати искључиво као позајмицу синдикату, а не као безповратна средства за текуће трошкове синдиката.

На молбу „Асоцијације самосталних независних синдиката“ број 3809 од 17. маја 2016. године, Предузеће је одобрило 114 хиљада динара за четворо запослених, који су упућени на радничке спортске игре у Грчку.

Решењем директора запосленима је одобрено коришћење седам радних дана плаћеног одсуства, што није у складу са чланом 27. Колективног уговора, по којем запослени имају право, највише четири радна дана плаћеног одсуства.

9) Као што је објашњено под тачком 7. Напомена уз Извештај, Предузеће нема успостављен систем праћења реализације јавних набавки, који омогућује праћење степена извршења закључених уговора. У току 2016. године није донет годишњи план контроле набавки нити су нам пружени докази да је вршена контрола јавних набавки у смислу члана 60. до 68. Правилника, иако Предузеће има систематизовано и попуњено радно место контролора јавних набавки.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле успостави одговарајући систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји: (1) процедуре за ауторизацију и одобравање; (2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; (3) систем дуплог потписа у коме ни једна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца Предузећа и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица, (4) правила за приступ средствима и информацијама; (5) претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководиоца Предузећа; (6) процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; (7) извештавање и преглед активности - процену ефективности и ефикасности трансакција; (8) надгледање процедура 9) правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Предузећа (Напомена 4.1. - Препорука 1).

2) Препоручује се Предузећу да изврши усаглашавање уговора о раду са Колективним уговором код послодавца (Напомена 6.2.2.3. - Препорука 13).

3) Препоручује се Предузећу да обрачун зарада и накнада зарада врши у складу са Законом о привременом умањивању основица код корисника јавних средстава и

смерницама Владе за израду Програма пословања јавних предузећа (Напомена 6.2.2.3.1. - Препорука 14) .

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу, да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упуствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 4.2. - Препорука 2).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Препоручује се Предузећу да у договору са оснивачем уреди међусобне односе око коришћења објеката које користи Предузеће, а у евиденцији катастра непокретности, се воде као јавна својина Општине (Напомена 6.1.2.2. - Препорука 5).

2) Препоручује се Предузећу да сагласно Уредби о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини надлежном органу достави податке о стању и кретању непокретности које користи у свом пословању (Напомена 6.1.2.2. - Препорука 6).

3) Препоручује се Предузећу да са одговорним лицима општине Стара Пазова утврде и ускладе вредност основног капитала који је исказан у Билансу стања Предузећа са подацима у оснивачком акту и пословним књигама Оснивача о финансијској имовини по основу учешћа у ЈКП „Водовод и канализација“ Стара Пазова (Напомена 6.1.10.1. - Препорука 11).

4) Препоручује се Предузећу да установи јасне писане процедуре за готовинску наплату потраживања и руковање готовим новцем у благајни Предузећа и перманентно врши контролу благајничког пословања (Напомена 6.1.7. Препорука 10).

5) Препоручује се Предузећу да прибави сагласност оснивача на цене по којима фактурише пружене услуге као и да предузме мере на усаглашавању цена по којима фактурише издавање услова пројектовања водоводних прикључака са Ценовником (Напомена 6.2.1.-Препорука 12).

6) Препоручује се Предузећу да успостави систем евидентирања реализације закључених уговора на основу које ће овлашћено лице, бити у могућности да прати извршење уговора (Напомена 7.-Препорука 15).

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће је поступку ревизије предузело следеће мере:

Предузеће је на прописаном обрасцу (ИОСИ), обавестило Министарство финансија Републике Србије – Пореску управу о запошљавању особа са инвалидитетом.

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП, Стара Пазова је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности

(одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП, Стара Пазова, у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА
ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-3756/2017-06/7
Београд, 21. децембар 2017. године**

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	3
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	3
3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ	4
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	12
4.1. ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА	12
4.2. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА.....	17
5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА	17
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	18
6.1. БИЛАНС СТАЊА	18
6.1.1. Нематеријална имовина.....	18
6.1.2. Некретнине, постројења и опрема	19
6.1.3. Одложена пореска средства	28
6.1.4. Залихе	28
6.1.5. Потраживања по основу продаје	31
6.1.6. Друга потраживања	33
6.1.7. Готовински еквиваленти и готовина.....	34
6.1.8. Порез на додату вредност.....	35
6.1.9. Активна временска разграничења.....	36
6.1.10. Капитал.....	36
6.1.11. Дугорочна резервисања	37
6.1.12. Дугорочне обавезе	38
6.1.13. Краткорочне обавезе.....	38
6.2. БИЛАНС УСПЕХА	40
6.2.1. Пословни приходи.....	40
6.2.2. Пословни расходи.....	45
6.2.3. Финансијски приходи	60
6.2.4. Финансијски расходи	60
6.2.5. Остали приходи	60
6.2.6. Остали расходи.....	60
6.2.7. Нето добитак	62
6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	63
6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	64
6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	64
6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ	64
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	65
8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ.....	70

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Субјект ревизије Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ ЈП, Стара Пазова (у даљем тексту Предузеће или ЈКП „Водовод и канализација“) настало је Одлуком Општинског већа број 011-40/94 од 1. августа 1994. године деобом Јавног предузећа за комуналне услуге и друге привредне делатности „Чистоћа“ Стара Пазова на два јавна предузећа, ЈКП „Водовод и канализација“ и ЈКП „Чистоћа“ Стара Пазова.

Делатност Предузећа

Претежна делатност Предузећа је сакупљање пречишћавање и дистрибуција вода. Остале делатности су:

- уклањање отпадних вода;
- рушење и припреме градилишта;
- постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за грејање;
- инжењерске делатности и техничко саветовање и
- остале услужне активности и подршке пословању.

Предузеће може без уписа у регистар да врши и друге делатности које служе обављању претежне делатности, уколико за те делатности испуњава услове предвиђене законом.

У саставу ЈКП „Водовод и канализација“ су локални водоводи у насељеним местима: Стара Пазова, Нова Пазова, Нови Бановци, Бановци-Дунав, Белегиш, Сурдук, Голубинци, Крњешевци и Стари Бановци. Дистрибутивна водоводна мрежа је укупне дужине са прикључцима око 282 км. Дужина канализационе мреже је око 69 км и повезана је на регионалну канализацију.

Остали подаци о Предузећу

Матични број Предузећа је 08591130, а порески идентификациони број 100536726.

Предузеће је на основу законом утврђених критеријума за разврставање, разврстано у мала правна лица.

Седиште Предузећа је у Старој Пазови у улици Бранка Радичевића број 2.

Органи Предузећа су Надзорни одбор и директор Предузећа.

Просечан број запослених у току 2016. године био је 107 (у 2015. години 103).

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о рачуноводству;
- Закон о порезу на додату вредност;
- Закон о раду;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава;
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање;
- Закон о јавној својини;
- Закон о јавним предузећима;
- Закон о привредним друштвима;
- Закон о порезу на добит правних лица;
- Закон о порезу на доходак грађана;
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору;
- Правилник о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама;
- Правилника о обавезним елементима конкурсне документације и начину утврђивања испуњености услова;
- Правилници који произилазе из наведених закона, а које Предузеће примењује у обављању делатности;
- Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству¹² (у даљем тексту "Закон"), као и у складу са осталом примењеном подзаконском регулативом. Предузеће, као мало правно лице примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија. Решењем Министарства од 30. децембра 2013. године¹³, (у даљем тексту "Решење о утврђивању превода") утврђени су и објављени преводи Међународног стандарда финансијског извештавања за мала

¹² "Службени гласник РС", бр. 62/2013

¹³ "Службени гласник РС", бр. 117/2013

и средња правна лица, који је одобрен и издат од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде у јулу 2009. године, а који се примењује на дан 31. децембар 2014. године.

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике¹⁴. Овим правилником правно су дефинисани обрасци финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима, као и минимум садржаја напомена уз те извештаје. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Финансијски извештаји за 2016. годину усвојени су од стране Надзорног одбора Предузећа, Одлуком о усвајању годишњег финансијског извештаја за 2016. годину број: 4818 од 28. јуна 2017. године.

Надзорни одбор Предузећа је донео Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, 24. јануара 2014. године. Правилником се уређује организација рачуноводног система, интерни рачуноводствени контролни поступци, начин вођења пословних књига, садржина књиговодствених исправа, рокови за достављање и књижење рачуноводствених исправа, чување пословних књига и књиговодствених исправа, обављање пописа имовине и обавеза, рачуноводствене политике, одређују лица одговорна за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, као и друга питања везана за вођење пословних књига и састављања финансијских извештаја Предузећа за која је Законом о рачуноводству прописано да се уређују општим актом.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална имовина је немонетарно средство, без физичке суштине, које се може идентификовати. Такво средство се може идентификовати када је:

- одвојиво, могуће га је одвојити од ентитета и продати, изнајмити или разменити;
- настало по основу уговорних или других законских права, без обзира да ли су та права преносива или одвојива од ентитета или других права и обавеза.

Нематеријална средства која су засебно стечена почетно се вреднују по набавној вредности.

Набавна вредност нематеријалних средстава која су стечена у пословној комбинацији је њихова фер вредност на датум стицања.

Ако је нематеријално средство стечено у замену за немонетарно средство његова набавна вредност се одмерава у висини његове фер вредности, осим ако се не може

¹⁴ "Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014

утврдити његова фер вредност, када се набавном вредношћу стеченог средства сматра књиговодствена вредност средства датог у трансакцији размене.

Интерно настали издаци у вези са нематеријалном ставком, укључујући и издатке настале по основу истраживања и развоја признају се као расход у периоду у коме су настали, осим уколико не чине део набавне вредности друге имовине која испуњава услове признавања.

Нематеријална средства се, након почетног признавања, одмеравају по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и све акумулиране губитке од умањења вредности.

Нематеријална имовина са ограниченим веком употребе амортизује се на систематској основи током процењеног века употребе, применом пропорционалног метода у року од пет година осим улагања чије је време утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

За нематеријалну имовину са ограниченим веком употребе обрачун амортизације почиње по истеку месеца у којем је започето њихово коришћење.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вредност умањена је за све примљене попусте и/или рабате (поклоне). Набавна вредност изграђених основних средстава је њихова набавна вредност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнином или опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни век употребе дужи од једне године. Накнадни издаци у некретнине, постројења и опрему се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Предузећу и да издаци могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану.

Добици или губици који се јављају приликом продаје или расходовања некретнина и опреме, признају се, у оквиру осталих пословних прихода или осталих пословних расхода, у билансу успеха.

Корисни век употребе средства се преиспитује најмање на крају сваке пословне године, и ако постоје промене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мења како би се одразила промењена динамика.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема се исказују по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке за умањење вредности.

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се применом пропорционалног метода. Приликом обрачуна амортизације користи се следећи век трајања и стопе амортизације:

Назив основног средства	Век трајања у годинама	Стопа у %
1. НЕКРЕТНИНЕ		
-грађевински објекти	70	1,43
-инвестиционе некретнине	70	1,43
2. ОПРЕМА		
-машине и опрема	15	6,67
-моторна возила	5	20,00
-намештај и уређаји	10	10,00
-канцеларијска опрема	5	20,00

Обрачун амортизације некретнина и опреме почиње од момента довођења средстава у њихову функционалну приправност.

3.3. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха), који су директно приписиви набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи периода). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Предузеће обавезало да ће купити или продати средство.

Финансијска средства Предузећа укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши

класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

а) Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Средства у овој категорији су класификована као краткорочна средства. Добици или губици проистекли из промена у фер вредности ове категорије исказују се у билансу успеха у оквиру позиције "Остали приходи/(расходи)" у периоду у коме су настали.

б) Зајмови и потраживања

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Исправка вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена.

Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна.

Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

3.4. Залихе

Залихе материјала, резервних делова инвентара и робе процењују се по набавној вредности. Набавну вредност чине нето фактурна вредност и зависни трошкови набавке. Под зависним трошковима набавке подразумевају се сви директни трошкови у поступку набавке до ускладиштења, укључујући и припадајуће трошкове сопственог транспорта, утовара и истовара до нивоа тржишне цене такве услуге.

Залихе се евидентирају по стварним набавним ценама, а обрачун излаза са залиха врши се по методи пондерисане просечне цене.

Ситан инвентар има користан век трајања мањи од годину дана. Залихе ситног инвентара које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа. Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке настали довођењем залиха ситног инвентара у функцију.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додату вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају обрачунског периода и набавну вредност продате робе.

3.5. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће.

3.6. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају када Предузеће има садашњу обавезу која је настала као резултат прошлог догађаја, кад је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и кад износ обавезе може поуздано да се процени.

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

3.7. Примања запослених

Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених

обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Предузеће нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Отпремнине

Предузеће обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију или кад запослени прихвати споразумни раскид радног односа као вишак радне снаге у замену за отпремнину. У складу са Законом о раду Предузеће има обавезу да исплати накнаду запосленима приликом одласка у пензију у износу од две просечне бруто месечне зараде остварене у Републици Србији у месецу који претходи месецу одласка у пензију. Отпремнине које доспевају у раздобљу дужем од 12 месеци након датума биланса своде се на садашњу вредност.

Накнаде руководству

Накнаде које се исплаћују извршном руководству Предузећа за њихове услуге у току редовног радног времена обухватају плату по уговору и бонус за извршење које се утврђује у складу са оствареним резултатима пословања.

3.8. Порези и доприноси

а) Порез на добит

Текући порез

Порез на добит се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица.

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит предузећа Републике Србије. Текући порез на добитак представља износ обрачунат применом прописане пореске стопе од 15% на основицу коју представља опорезиви добитак. Опорезиви добитак се утврђује у пореском билансу као добит пре опорезивања исказана у билансу успеха, након усклађивања прихода и расхода на начин прописан пореским законодавством Републике Србије. Износ овако утврђеног пореза и исказаног у пореској пријави се умањује по основу пореских кредита.

Порески прописи у Републици Србији, не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез

Одложени порез на добит се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан извештавања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за обрачун износа одложеног пореза.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и неискоришћене износе преносивих пореских кредита и пореских губитака, до мере до које је извесно да је ниво очекиване будуће опорезиве добити довољан да се све

одбитне привремене разлике, пренети неискоришћени порески кредити и неискоришћени порески губици могу искористити.

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на сваки извештајни датум и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложена пореска средства која нису призната процењују се на сваки извештајни датум и признају до мере у којој је постало вероватно да ће будућа опорезива добит дозволити повраћај одложеног пореског средства.

Текући и одложени порези признају се као расходи и приходи и укључени су у нето добит извештајног периода.

Одложени порез на добит који се односи на ставке које се директно евидентирају у корист или на терет капитала се такође евидентира у корист, односно на терет капитала.

(б) Порези и доприноси који не зависе од резултата пословања

Порези и доприноси који не зависе од резултата пословања укључују порезе на имовину и друге порезе, разне накнаде и доприносе који се плаћају у складу са републичким и локалним пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих пословних расхода.

3.9. Признавање прихода

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попуста.

Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа и робе се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима и робом прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа и робе.

Приход од продаје услуга

Предузеће продаје услуге испоруку воде за домаћинства, извоз смећа, канализација, пијачарина, укопи, превоз ученика и др. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже.

Финансијски приходи

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика и остале финансијске приходе.

Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе. Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама.

3.10. Расходи

Расходи се признају у билансу успеха по начелу узрочности прихода и расхода односно на обрачунској основи и утврђују се за период када су настали.

Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе, који се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, а у складу са начелом узрочности.

3.11. Накнадно установљене грешке

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама, већа од 2% од пословних прихода исказаних у билансу успеха претходне године. Поред тога материјална значајност се може процењивати и у појединачним случајевима.

Корекција материјално значајних грешака из ранијег периода врши се преко почетног стања имовине, обавеза и капитала за најранији презентовани период.

Корекција материјално безначајних грешака из ранијег периода врши се преко одговарајућих ставки текућег периода.

У вези са грешкама из претходног периода у Напоменама се врше обелодањивања о природи грешке, за претходни период, уколико је то изводљиво износ корекције ставки на које грешка утиче, а ако је то неизводљиво, обелодањује се чињеница неизводљиво.

3.12. Функционална валута и валута приказивања

Функционална валута и валута приказивања предузећа у складу са МРС 21 - Ефекти промена девизних курса је динар (РСД).

4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

4.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у

јавном сектору прописују се заједнички критеријуми и стандарди за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле код корисника јавних средстава (у даљем тексту Предузећа).

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководиоца Предузећа, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви Предузећа остварити кроз:

- пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- добро финансијско управљање и
- заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола обухваћена је кроз: контролно окружење, процену ризика, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације и праћење и процену система.

Контролно окружење

За оптимално функционисање система интерних контрола битно је функционисање свих компоненти контролног окружења које обухвата: лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених код Предузећа, руковођење и начин управљања, одређивање циљева, организациона структура, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила, обавезе, права и нивои извештавања, политика и пракса управљања људским ресурсима и компетентност запослених. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју улогу имају и сви запослени.

Процена ризика

Процена ризика је поступак идентификовања и анализе релевантних ризика по испуњење циљева Предузећа и одређивање одговарајуће реакције руководства. Она подразумева идентификовање ризика, оцену ризика, процену „апетита за ризике“ (који је то обим ризика за који је Предузеће припремљено) и планиране мере као одговор на идентификоване ризике. Управљање ризиком из чл. 6. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору обухвата све поступке и радње који се обављају код Предузећа, у циљу стварања услова за редовно и ефикасно извршавање планских задатака који су утврђени Планом пословања (доношење и праћење извршавања динамичких планова реализације, праћење реализације уговорених послова, праћење остваривања планираних прихода и расхода, прилива и одлива средстава и слично).

Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем планираних активности, задатака и програма. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане. Контролне активности се спровode у целој организацији, на свим нивоима и на свим функцијама. Оне обухватају широк дијапазон активности за детекцију и превенцију,

које су прилично разнолике попут: процедуре за ауторизацију и одобрење; расподела дужности (ауторизација, обрада, евидентирање, контрола); контроле над приступом ресурсима и евиденцијама; верификације; усклађеност; контрола оперативног учинка; контрола пословања, процеса и активности; надзор (додела дужности, контрола, одобрење, упутства и обука). Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду. Предузеће би требало да успостави адекватну равнотежу између контролних активности за детекцију и превенцију.

Информисање и комуникације

Информисање и комуникација су суштински значајни за разумевање свих циљева интерне контроле. Предуслов за поуздано и релевантно информисање јесу благовремене евиденције и правилна класификација трансакција и догађаја. Одговарајуће информације треба да буду идентификоване, обухваћене и саопштене у одређеној форми и року како би запослени могли да спроведу своје интерне контроле. Стога систем интерне контроле као такав и све трансакције и значајни догађаји треба да буду потпуно документовани. На способност руководства да донесе праве одлуке утиче квалитет информација, што подразумева да оне треба да буду одговарајуће, благовремене, актуелне, тачне и доступне. Информисање и комуникација су суштински значајни за испуњење свих циљева интерне контроле. У великом броју случајева, одређене информације се морају предочити и комуникација мора да постоји да би се испоштовали закони и други прописи. Ефективна комуникација треба да се одвија кроз целу организацију, све њене компоненте и целокупну структуру, у свим смеровима: одозго на доле и одоздо на горе, вертикално и хоризонтално. Сви запослени треба да добију јасну поруку од руководства да треба озбиљно да схвате контролне одговорности. Они треба да разумеју своју улогу у систему интерне контроле и на који начин су њихове личне активности повезане са радом других. Такође, треба да постоји ефективна комуникација са свим екстерним партнерима.

Праћење и процена система

Предузеће је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле како би се проценио квалитет учинка система током времена. Праћење се спроводи применом рутинских активности или одвојених евалуација или и једних и других у комбинацији. Праћење подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Успостављени систем финансијског управљања и контроле Предузећа

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности,

чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле.

Систем финансијског управљања и контроле Предузећа обухвата организациону структуру Предузећа и појединачне атрибуте свих запослених, укључујући њихов интегритет, етичност и стручност, управљање ризиком пословања, одговарајуће контролне активности, информационе и комуникационе системе, на основу којих руководство Предузећа доноси своје одлуке, које се даље преносе на запослене, као и редовно проверавање интерних контрола у циљу обезбеђења њихове ефикасности.

Подела рада у Предузећу извршена је Правилником о организацији и систематизацији послова у ЈКП „Водовод и канализација“, Стара Пазова. Предузеће је до 19. марта 2016. године имало у примени Правилником о организацији и систематизацији послова деловодни број: 5066/1 од 12. септембра 2014. године са изменама и допунама бр. 7197 од 18. децембра 2014. године и изменама и допунама бр. 3725 од 18. маја 2015. године. У 2016 години, Предузеће је донело нове Правилнике о организацији и систематизацији послова и то: Правилником о организацији и систематизацији послова број: 1921 од 11. марта 2016. године и Правилником о организацији и систематизацији послова број: 8232 од 12. децембра 2016. године.

Предузеће послује као јединствена радна целина а послови су организовани у два сектора (економски и технички сектор) и служба општих послова. Сектори су подељени у организационе јединице, са којима руководе руководиоци организационих јединица. Органи Предузећа су Надзорни одбор и директор Предузећа. Надзорни одбор има три члана.

Поред Правилника о организацији и систематизацији послова у ЈКП „Водовод и канализација“, Стара Пазова, Руководство предузећа је донело друге правилнике који доприносе бољем функционисању интерних контрола Предузећа као што су: Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Правилник о кретању материјално-финансијске документације, Правилник о обављању послова јавних набавки, Правилник о коришћењу службених мобилних телефона, Правилник о трошковима рекламе и пропаганде и трошковима репрезентације.

Функционисање система финансијског управљања и контроле Предузећа

На основу извршене анализе усвојених аката од стране Предузећа, њихове усклађености и примене, као и анализе других сегмената контролног окружења, утврђено је да Предузеће није у потпуности успоставило процедуре управљања пословним ризицима на начин како је то предвиђено Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. У поступку ревизије је утврђена мањкавост донетих интерних аката, а за одређене рачуноводствене области, које су, са аспекта величене ангажовања ресурса Предузећа, материјално значајне.

Налаз

У наставку су дата нека запажања која по нашем мишљењу имају утицај на функционисање целокупног система финансијског управљања и контроле у Предузећу.

- Предузеће је, донело Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, којим се уређује организација рачуноводства, кретање рачуноводствених исправа и рокови за њихово достављање на даљу обраду, интерни рачуноводствени контролни поступци, рокови за усклађивање пословних књига и усаглашавање потраживања и обавеза, обављања пописа и имовине и обавезе, одређују лица која су одговорна за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, утврђују рачуноводствене политике у складу са законским прописима, Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извештавања. Ревизијом финансијских извештаја је утврђено да Предузеће није у потпуности поступало у складу са донетим Правилником, због чега су, где је одступање уочено, Предузећу дате препоруке да се исто исправи.

- За боље функционисање система управљања Предузеће је донело и Правилник о кретању материјално финансијске документације. Правилником је између осталог прописан начин пријема, предаје контрола готовине у благајни Предузећа, у којем је казано да би се извештај за готовину од дневног пазара, која је наплаћена после 14 часова, и није предата, требало да овери руководилац службе рачуноводства који је са благајником одговоран за наплаћени, а не положен износ. Према објашњењу руководиоца финансијског сектора, са његове стране до сада није вршена овера налога за наплату готовине или примљених налога након 14 часова (Напомена 6.1.7.).

- Предузеће, није у потпуности усагласило своја интерна акта, као што су Правилник о систематизацију радних места, закључене уговоре о раду и Колективни уговор што има утицаја на правилност обрачуна и исплату зарада запосленим (Напомена 6.2.2.3.)

Ризик

Ефикасан систем интерне контроле треба да превентивно омогући Предузећу настанак или деловање неповољних догађаја, који повећавају ризик настајања грешака, а за последицу имају повећање трошкова или необјективно информисање корисника финансијских извештаја. Такође, накнадне, корективне контроле, након завршетка пословних трансакција, које откривају деловање одређених неправилности, грешке или друге облике настале деформације, имају за циљ да се утврди и елиминишу негативне последице. Њиховим деловањем смањује се, у наредном периоду, ризик од настанка догађаја који би проузроковали повећање расхода.

Препорука број 1:

Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле успостави одговарајући систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да

усвоји: 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) систем дуплог потписа у коме ни једна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца Предузећа и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица, 4) правила за приступ средствима и информацијама; 5) претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководилац Предузећа; 6) процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; 7) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; 8) надгледање процедура 9) правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Предузећа.

4.2. Интерна ревизија

Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору су прописани модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Налаз

Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик

Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независне активности која је усмерена у правцу процене постојања и адекватности функционисања система интерних контрола, процеса управљања ризиком, усклађености пословања са законском, професионалном и интерном регулативом, оцене ефикасности, ефикасности и економичности пословања, као и заштите средстава и података унутар Предузећа.

Препорука број 2:

Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА

Програм пословања Јавног комуналног предузећа „Водовод и Канализација“ ЈП Стара Пазова за 2016. годину (у даљем тексту: Програм пословања) донео је Надзорни одбор 23. децембра 2015. године, на који је Скупштина општине Стара Пазова дала сагласност 29. децембра 2015. године.

У току 2016. године извршене су две измене Програма пословања на које је Скупштина општине Стара Пазова, такође, дала сагласност и то:

- Прва измена програма пословања извршена је због преусмеравања средстава и доношења Одлуке о максималном броју запослених од стране Скупштине општине Стара Пазова.

- Друга измена програма пословања је извршена због измена и допуна буџета општине Стара Пазова за 2016. годину. Изменама и допунама Одлуке о буџету општине Стара Пазова извршено је смањење субвенција Предузећу за 10 милиона динара односно са 41.000 хиљада динара планираних субвенција, исте су смањене на 31.000 хиљада динара.

Програмом пословања Предузеће није планирало државна давања од АП Војводине иако је имало потписане уговоре о додели бесповратних средстава за суфинансирање изградње и реконструкције водних објеката у јавној својини.

Предузеће је у складу са чланом 63. Закона о јавним предузећима, достављало тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања надлежном органу Оснивача.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

Надзорни одбор Предузећа је дана 28. јуна 2017. године донео Одлуку о усвајању годишњих Финансијских извештаја за 2016. годину.

6.1. БИЛАНС СТАЊА

На основу члана 16. и 17. Закона о рачуноводству и члана 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁵, Надзорни одбор Предузећа је дана 22. децембра 2016. године донео Одлуку о редовном попису и образовању комисија ЈКП „Водовод и канализација“ Стара Пазова број 8517. Након извршеног пописа, пописне комисије су сачиниле Записнике комисија о извршеном годишњем попису на дан 31. децембар 2016. године, који су усвојени од стране Надзорног одбора Предузећа, Одлуком број 568 од 31. јануара 2017. године.

6.1.1. Нематеријална имовина

Промене на нематеријалној имовини су дате следећом табелом:

-у хиљадама динара-

ОПИС	Лиценце	Рачунарски софтвер	Укупно
Набавна вредност			
Стање 1. јануара 2016. године	1.066	1.439	2.505
Стање 31. децембра 2016. године	1.066	1.439	2.505
Исправка вредности			
Стање 1. јануара 2016. године	520	721	1.241
Амортизација за 2016. годину	58	56	114
Стање 31. децембра 2016. године	578	777	1.355
Садашња вредност			
31. децембра 2016. године	488	662	1.150
31. децембра 2015. године	546	718	1.264

¹⁵ „Службени гласник РС“ бр. 118/13, 137/14

Лиценце садашње вредности у износу од 488 хиљада динара се односе на плаћена права коришћења оперативних програма за рачунар као што су Windows X, Get Genuine Kit GGK, OfficeProListed Lic/SA Pack, office home and bus.

Рачунарски софтвер садашње вредности у износу од 662 хиљаде динара се односе на апликативни софтвер, мета-линк програм, софтвер за POS терминале, Windows XP DSP Windows XP Pro и остали софтвери.

6.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказане у билансу стања на дан биланса чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Грађевинско земљиште	7.416	7.416
Грађевински објекти	62.603	62.207
Постројења и опрема	53.434	39.858
Некретнине, постројења и опрема у припреми	-	3.506
Дати аванси за некретнине, постројења и опрему	106	824
Укупно:	123.559	113.811

Промене на некретнинама, постројењу и опреми

-у хиљадама динара-

ОПИС	Земљиште	Грађевин. објекти	Постројења и опрема	Некретнине, постројење и опрема у припреми	Аванси за некретнине, постројења и опрему	Укупно некретнине, постројења и опрема
Набавна вредност						
Стање 1. јануара 2015. године	7.416	281.225	81.732	3.506	106	373.985
Нове набавке у 2015. години	-	-	11.629	-	718	12.347
Расходовање у 2015. години	-	-	(648)	-	-	(648)
Стање 31. децембра 2015. године	7.416	281.225	92.713	3.506	824	385.684
Нове набавке у 2016. години	-	2.706	20.150	-	-	22.855
Пренос са припреме и обрачун аванса	-	3.506	-	(3.506)	(718)	(718)
Расходовање у 2016. години	-	-	(1.176)	-	-	(1.176)
Стање 31. децембра 2016. године	7.416	287.437	111.687	-	106	406.646
Исправка вредности						
Стање 1. јануара 2015 године	-	213.023	48.165	-	-	261.188
Амортизација за 2015. годину	-	5.995	5.173	-	-	11.168
Расходовање (отпис) у 2015. години	-	-	(483)	-	-	(483)
Стање 31. децембра 2015. године	-	219.018	52.855	-	-	271.873
Амортизација за 2016. годину	-	5.816	6.510	-	-	12.326
Расходовање (отпис) у 2016. години	-	-	(1.112)	-	-	(1.112)
Стање 31. децембра 2016. године	-	224.834	58.253	-	-	283.087
Садашња вредност						
31. децембар 2016. године	7.416	62.603	53.434	-	106	123.559
31. децембар 2015. године	7.416	62.207	39.858	3.506	824	113.811

6.1.2.1. Земљиште

У пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2016. године на рачуну грађевинско земљиште, исказана је вредност земљишта у износу од 7.416 хиљада динара. Земљиште је исказано кроз седам појединачних ставки, од којих Предузеће поседује податке о парцелама и катастарским општинама само за три парцеле, док за остале не постоји евиденција кроз коју би Предузеће потврдило о ком земљишту се ради, нити у којој катастарској општини се исто налази.

Увидом у евиденцију катастра непокретности, за парцеле грађевинског земљишта о којима Предузеће поседује евиденцију, утврђено је да се исте воде као грађевинско земљиште у приватној својини физичких лица.

За грађевинско земљиште које се налази на катастарској парцели 5499/14 к.о. Стара Пазова, Предузеће је закључило уговор о купопродаји број 5490 од 1. децембра 2010. године, Предметним уговором, купљено је 91 м² земљишта за потребе изградње бунара. На основу уговора, Предузеће није спровело укњижбу у катастарским књигама, због чега се предметно земљиште и даље води као својина продавца.

У поступку ревизије за остало грађевинско земљиште, нису нам пружени докази на основу којег би се могао потврдити правни основ њиховог евидентирања у пословним књигама, обзиром да Предузеће не поседује документацију на основу које се могу идентификовати све катастарске парцеле, нити је предочен правни основ евидентирања земљишта које се налази у приватној својини физичких лица.

6.1.2.2. Грађевински објекти

Садашњу вредност грађевинских објеката на дан 31. децембар 2016. године исказану у износу од 62.603 хиљада чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године
Водоводне мреже и бунари	54.660
Канализациони прикључци	494
Пословни објекти	7.449
Укупно:	62.603

Предузеће је у пословним књигама евидентирало водоводну мрежу и бунаре са припадајућим објектима у износу од 54.660 хиљада динара.

У поступку ревизије, достављени су уговори о преузимању имовине на управљање и то:

- Уговор о регулисању међусобних односа од 18. децембра 1995. године, који је закључен са ЈКП „Чистоћа“ Стара Пазова на основу Одлуке о подели Јавног предузећа за комуналне услуге и друге привредне делатности „Чистоћа“ у Старој Пазови;
- Уговор о примопредаји опреме бунара Б-12 у Новој Пазови, Б-12 у Старој Пазови и бунара Б-5 у Новим Бановцима од 4. априла 2002. године закљученим са Друштвеним фондом за грађевинско земљиште општине Стара Пазова;
- Уговор о преузимању водовода Стари Бановци од 25. фебруара 2014. године закљученим са месном заједницом Стари Бановци;

- Уговор о преузимању месног водовода и постојећих објеката од 17. јула 1998. године закљученим са МЗ Сурдук;
- Уговор о преузимању месног водовода са свим објектима од 1. марта 1997. године са МЗ Голубинци;
- Уговора о преузимању водовода од МЗ Крњешевци од 21. децембра 1995. године;
- Уговора о преузимању водовода од МЗ Белегиш од 1. фебруара 1996. године и
- Уговора о преузимању водовода од МЗ Нови Бановци од 1. августа 1993. године.

Налаз

Предузеће није, приликом преузимања, за 24 од укупно 96, углавном, водоводна објекта, утврдило вредност, који се воде као грађевински објекти у пословним књигама Предузећа.

Обзиром да се радило о непокретностима од којих се очекивала будућа економска корист, приликом преузимања, као и чињеници да се њихова вредност могла поуздано одмерити, Предузеће је требало, у складу са МСФИ за МСП, Одељак 17 Некретнине, постројења и опрема, и Правилником о рачуноводству и усвојеним рачуноводственим политикама, да изврши почетно признавање вредности преузетих објеката у својим пословним књигама.

Неутврђивањем почетне вредности преузетих објеката, Предузеће није имало трошкове амортизације, коју је, по рачуноводственом принципу узрочности, требало сучелити са приходима, које објекти доносе Предузећу.

Такође, у пословним књигама Предузећа и у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године, поменути преузети објекти, немају исказану вредност.

Ризик

Због наведеног, имовина Предузећа није реално исказана, као ни резултати пословања, од момента преузимања објеката, што ствара ризик погрешног закључака о финансијском положају и успешности пословања Предузећа.

Препорука број 3:

Препоручује се Предузећу да предузме активности ради утврђивања вредности објеката који се налазе евидентирани у пословним књигама, а немају исказану набавну вредност.

Одвајање вредности земљишта од вредности објекта

Предузеће у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године има укупно исказану вредност грађевинских објеката у износу од 62.603 хиљаде динара, од чега су пословне зграде исказане у износу од 7.449 хиљада динара.

Налаз

У пословним књигама Предузећа за непокретности приказане на рачуну – Грађевински објекти (пословни објекти), није извршено раздвајање вредности објеката од земљишта на којима се ти објекти налазе. Према параграфу 17.8. Одељка 17 Некретнине постројења и опрема, МСФИ за МСП, који је Предузеће дужно да примењује, наводи се да су земљиште и објекти засебна средства и да их треба засебно рачуноводствено обухватати.

Обзиром на наведено, Предузеће је у обавези да грађевинско земљиште искаже као посебну категорију непокретности која не подлеже обрачуну амортизације јер има неограничени век коришћења у односу на грађевинске објекте који имају ограничен век коришћења и који подлежу обрачуну амортизације.

Ризик

Нераздвајањем грађевинских објеката од земљишта, на којем су изграђени, у пословним књигама Предузећа је нереално исказана вредност грађевинских објеката, односно вредност грађевинског земљишта. С обзиром да се обрачун амортизације врши на целокупну вредност непокретности која у себи садржи и вредност земљишта, која не подлеже обрачуну амортизације, у билансу успеха трошкови амортизације нису реално исказани. Због наведеног ствара се ризик погрешног закључка о презентованим финансијским извештајима.

Препорука број 4:

Препоручује се Предузећу да изврши рачуноводствено раздвајање грађевинских објеката од земљишта на којима су изграђени и у складу са МСФИ за МСП Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, спроведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама.

Правни статус земљишта, односно водних објеката са којима управља Предузеће

Увидом у достављене прегледе катастарских парцела и евиденцију катастра непокретности, утврђено је да се поједине непокретности, евидентиране у пословним књигама Предузећа, воде као објекти у јавној својини општине Стара Пазова, на којима је Предузеће уписано као носилац права коришћења, док је на неким објектима уписано право својине физичких и правних лица.

Објекти који се у пословним књигама воде под називом портирница и кућица хидрофора, а који представљају објекте водовода, налазе се у приватној својини правног лица.

У пословним књигама Предузећа, евидентирано је укупно 48 бунара који се налазе на територији општине Стара Пазова. Према евиденцији Предузећа, шест бунара није у функцији, односно исти нису у употреби због пресушивања, а један бунар је трајно ликвидиран.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да се неколико бунара налазе на земљишту које је у приватној својини физичких и правних лица. Одговорна лица у Предузећу нам нису презентовала документацију на основу које би се могао утврдити, по којем правном основу Предузеће управља, односно користи земљиште на којем су изграђени бунари, а који су евидентирани у пословним књигама Предузећа.

Према члану 13. и члану 18. Закона о водама¹⁶ бунари су водни објекти и чине добра од општег интереса, па се као такви, сходно члану 10. Закона о јавној својини¹⁷ налазе у јавној својини.

Чланом 21. став 1. Закона о јавној својини, прописано је да јавно предузеће, чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а које обавља делатност од општег интереса, користи непокретности које му нису уложене у капитал, на основу посебног закона, оснивачког акта или уговора закљученог са оснивачем.

У поступку ревизије нам није предочено, како је са Оснивачем решено питање управљања, односно коришћења водних објеката, као и мрежа, с обзиром да иста чине јавну својину, а евидентирани су у пословним књигама Предузећа.

Ризик

За непокретности које користи Предузеће, а налазе се у јавној својини потребно је да се са Оснивачем дефинише основ коришћења, како би се рационалније управљало јавним својином, односно смањили ризици неадекватног или незаконитог коришћења јавних добара.

Препорука број 5:

Препоручује се Предузећу да у договору са Оснивачем уреди међусобне односе око коришћења објеката које користи Предузеће, а који у смислу Закона о јавној својини чине јавну својину Општине.

Евиденција непокретности (НЕП обрасци)

Предузеће је у својим пословним књигама евидентирало непокретности које се у катастарским књигама воде као непокретности у државној својини, као и непокретности на којима је општина Стара Пазова уписала право јавне својине.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да за предметне непокретности, Предузеће није у 2016. години и ранијим годинама, у складу са чланом 64. Закона о јавној својини водило евиденцију нити је Републичкој дирекцији за имовину, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 15. Уредбе о евиденцији и

¹⁶ „Сл. гласник РС“, бр 30/2010, 93/2012 и 101/2016

¹⁷ „Сл. гласник РС“, бр 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - др. закон и 108/2016

попису непокретности и других средстава у државној својини¹⁸ и чланом 7. и 17. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини¹⁹ достављало наведене податке.

Ризик

Вођење евиденције и достављање података о непокретностима и других средстава у државној својини је обавеза Предузећа. Испуњењем ове обавезе смањује се ризик од евентуалних последица непоступања по Закона о јавној својини, односно Уредби о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини. Евиденција о непокретностима којим управља Предузеће, локалној самоуправи омогућава увид у опремљеност јавно комуналног предузећа и даје могућност бољег планирања буџета ради ефикаснијег пружања комуналних услуга становништву и другим корисницима услуга на својој територији.

Препорука број 6:

Препоручује се Предузећу да сагласно Уредби о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини надлежном органу достави податке о стању и кретању непокретности које користи у свом пословању.

Водоводни прикључци

Предузеће је у периоду од 2012. године до краја 2016. године извршило изградњу 605 водоводних прикључака за физичка и правна лица, што је приказано у следећем табеларном прегледу:

Година изградње	Број водоводних прикључака		
	Физичка лица	Правна лица	Укупно
2012. година	75	14	89
2013. година	62	26	88
2014. година	89	23	112
2015. година	108	39	147
2016. година	123	46	169
Укупно	457	148	605

Чланом 11. Закона о јавној својини, мрежа је дефинисана као непокретна ствар са припацама намењена протоку материје или енергије ради њихове дистрибуције корисницима или одвођења од корисника.

Законом о комуналним делатностима, је у члану 4. дефинисано је да се комуналним објектима сматрају грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, као и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима.

Законом о комуналним делатностима у члану 3. је предвиђено да снабдевање водом за пиће као комунална делатност обухвата захватање, пречишћавање, прераду и испоруку воде водоводном мрежом до мерног инструмента потрошача, обухватајући и мерни инструмент.

¹⁸ „Сл. гласник РС“, бр 27/96

¹⁹ „Сл. гласник РС“, бр 70/2014, 19/2015, 83/2015 и 13/2017

Чланом 2. Одлуке о снабдевању водом²⁰ утврђено је да снабдевање водом за пиће обухвата захватање, пречишћавање, прераду и испоруку воде водоводном мрежом, до мерног инструмента корисника, укључујући и мерни инструмент. Чланом 3. исте одлуке је прописано да се снабдевање водом за пиће врши системом јавног водовода, који обухвата уређено и заштићено извориште, каптажна постројења, објекте и инсталације за третман воде, црпне станице, резервоаре, водоводну мрежу и водоводне прикључке.

Прикључке који су део водоводне мреже, Предузеће треба да евидентира на истој позицији на којој је евидентирало и мрежу.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће није у 2016. години и ранијим година, у својим пословним књигама, евидентирало повећање вредности основних средстава по основу изградње водоводних прикључака, што није у складу са чланом 3. Закона о комуналним делатностима.

Такође, Предузеће у својим пословним књигама није евидентирало ни водомере, односно мерне инструменте, који према истом члану представљају саставни део водоводне мреже. Чланом 31. Закона је предвиђено да главни мерни инструмент за мерење потрошње воде уграђен на месту прикључења инсталација корисника на комуналну инфраструктуру представља саставни део комуналне инфраструктуре.

Приликом уградње водомера, односно израде водоводног прикључка Предузеће, за уградњу потребног материјала, у својим пословним књигама, исказује трошкове материјала, а уграђени прикључак фактуришу новим корисницима и приказују као приход од продаје услуга прикључка.

С обзиром на обавезу Предузећа да у својим пословним књигама прикаже вредност новозграђених прикључака, као и чињеница да се прикључци користе више година, изграђени прикључак би требало, у складу са МСФИ за МСП Одељак 17 *Некретнине постројења и опрема*, евидентирати као повећање некретнина постројења и опреме, а утрoшени материјал и радове на прикључку, приходе од сопствених учинака.

Због чињенице да Предузеће, водомере и водоводне прикључке, није евидентирало на исправан начин, у финансијским извештајима за 2016. годину су мање исказане некретнине, постројења и опрема и добит ранијих година, за вредност изграђених водоводних прикључака у ранијем периоду, односно мањи приходи од сопствених учинака, за изграђене прикључке у 2016. години.

Због начина књижења и фактурисања прикључака у више обрачунских периода, није било могуће квантификовати утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2016. годину.

Ризик

Неевидентирањем водомера и водоводних прикључака у пословним књигама, у складу са донетим правилима и критеријумима, финансијски извештаји Предузећа не

²⁰ „Сл лист Општина Срема“, бр 38/2013

приказују реално резултате пословања и финансијски положај Предузећа, што повећава ризик од погрешних закључака корисника финансијских извештаја.

Препорука број 7:

Препоручује се Предузећу да утврди вредности изграђених водоводних прикључака као и уграђених водомера, и да у складу са МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, изврши књижења у својим пословним књигама.

У току 2016. године, Предузеће је повећало вредност грађевинских објеката у износу од 6.212 хиљада динара и то: По основу преноса са некретнине, постројење и опрема у припреми за изграђени бунар у Белегишу у износу од 3.506 хиљада динара и по основу извођења радова на опремању буна Б1, Б2 и Б3 у насељу Стара Пазова, по јавној набавци 1.1.21/2016. Уговор је закључен 1. августа 2016. године са извођачем „Елевод ремонт“ доо, Сремска Каменица.

6.1.2.3. Постројења и опрема

Постројења и опрема исказани су на дан 31. децембар 2016. године у пословним књигама Предузећа у износу од 53.434 хиљада динара.

Повећање вредности на рачуну некретнина, постројења и опреме у износу од 20.150 хиљада динара се односи на нове набавке у току 2016. године.

-у хиљадама динара-

Назив	Комада	Набавна вредност
Утопна пумпа „Саер“	2	139
Шкода октавиа 2.0 тди	1	2.728
Рампа пас нет	1	151
Дозир пумпа Inјеста	2	78
Бунарска пумпа „Panelli“	7	1.836
Шкода сигурносни систем	1	58
Фреквентни регулатор влт	1	85
Аутоцистерна за питку воду	1	10.950
Кашика профилна	1	125
Кашика муљна	1	128
Вибро плоча мв58	1	190
Гардеробни орман	1	108
Фијокар	1	149
Лаптоп	1	79
Копир апарат	1	283
Моторна коса	1	74
Fiat fiorino cargo 1.4 77KS	3	2.989
Укупно:		20.150

Правилником о рачуноводственим политикама од 24. децембра 2014. године утврђено је да су некретнине, постројења и опрема материјалне ставке које се држе за коришћење у производњи или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање или у административне сврхе и за које се очекује да ће се користити дуже од једног

обрачунског периода. Некретнине, постројења и опрема признају се као средство ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са њима приливати у предузеће и ако њихова набавна вредност (цена коштања) може поуздано да се измери.

У 2016. години извршен је расход опреме и то: две хоризонталне пумпе, каса (сеф), два путничка аутомобила (застава скала и застава корал), електро орман за бунар Б-5, два комада опреме за твин оксид и хидрофорске посуде. Расход је извршен по записнику централне комисије за попис имовине и обавеза за 2016. годину број 306 од 17. јануара 2017. године. Набавна вредност расходоване опреме износи 1.176 хиљада динара, а њена исправка вредности 1.112 хиљада динара.

У поступку ревизије, увидом у аналитичку евиденцију основних средстава, утврђено је да Предузеће има у употреби основних средстава која су потпуно амортизована, односно чија је набавна вредност једнака исправци вредности у укупном износу од 23.002 хиљада динара.

Имајући у виду измене рачуноводствених стандарда МСФИ за МСП, које се односе на примену метода ревалоризације, као опција накнадног вредновања некретнина, постројења и опреме, а у примени је од 1. јануара 2017. године, било би потребно да Предузеће интерним актом предвиди могућност, накнадног вредновања, с обзиром да има значајна основна средства која су у потпуности амортизована, а налазе се у употреби.

6.1.2.4. Аванси за некретнине, постројења и опрему

Аванс за некретнине, постројења и опрему у износу од 106 хиљада динара се у потпуности односи на дат аванс за радове на основу члана 5. Уговора о изради главног пројекта за бунар Б – 15 у Старој Пазови, закљученог са добављачем „Финнет инжењеринг“ доо, Панчево.

6.1.3. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства исказана у износу од 2.915 хиљада динара утврђена су по основу привремених разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице на дан 31. децембар 2016. године.

Промене на одложеним пореским средствима:

- у хиљадама динара-

Позиција	2016. година
Стање на дан 1. јануара 2016. године	6.681
Смањење по основу обрачуна пореских средстава	(3.766)
Стање на дан 31. децембар 2016. године	2.915

6.1.4. Залихе

Залихе се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Материјал	7.605	7.406
Алат и инвентар	1.840	1.313
Плаћени аванси за залихе и услуге	274	152
Укупно:	9.719	8.871

Попис залиха извршен је на дан 31. децембар 2016. године, о чему су састављени појединачни извештаји и достављени централној пописној комисији, за коначан извештај о попису имовине и обавеза, који је усвојио Надзорни одбор предузећа Одлуком број 568 од 31. јануара 2017. године.

6.1.4.1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар и роба

На дан 31. децембар 2016. године залихе материјала, алата и инвентара износе 9.445 хиљада динара и то:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године
Материјал	7.605
Алат и ситан инвентар	18.091
Исправка вредности залиха алата и инвентара	(16.251)
Укупно:	9.445

Залихе материјала исказане у износу од 7.605 хиљада динара односе се на: материјал за водовод и канализацију у износу 7.579 хиљада динара и гориво и мазиво за радне машине у износу 26 хиљаде динара.

Залихе материјала исказане су у износу 7.579 хиљада динара и односе се на залихе материјала за воду, залихе материјала за канализацију и остали материјал. Предузеће води залихе по набавним ценама, док излаз залиха води по просечним ценама. Залихе материјала, резервних делова, алата и инвентара примају се у магацин, који је смештен ван седишта предузећа. Приликом набавке залиха, магационер (рачунополагач), у апликативни софтвер у материјално књиговодство евидентира по количини улаз залиха, а пријемни докуменат (отпремница, рачун отпремница) доставља се у финансијско рачуноводство на даље књижење документа. По приспећу документа из магацина у материјално књиговодство евидентира се улаз залиха у финансијско рачуноводство и у главну књигу.

Пријем материјала врши се на основу отпремнице од добављача при чему магационер сачињава налог магацину да прими и евидентира материјал у материјалном књиговодству. Подаци из материјалног књиговодства преузимају се у апликацију финансијског рачуноводства, а одговорно лице (материјални књиговођа) врши контролу и уноси појединачне цене залиха материјала.

Правилником о кретању материјално финансијске документације у Предузећу је регулисан пријем и излаз залиха материјала, у којем је између осталог наведено да се излаз залиха врши на основу документа налог магацину да изда, оверен од стране магационера и запосленог лица које је примило залихе, односно пословође, а налоге за књижење оверава руководилац службе рачуноводства.

У Предузећу се сачињавају радни налози, и исте оверавају руководиоци радних јединица и достављају служби рачуноводства на даљу обраду односно књижење.

Алат и ситан инвентар

Залихе алата и ситног инвентара исказане су у износу 1.840 хиљада динара, а односе се на ХТЗ опрему. У Предузећу се воде лична задужења запослених за алат и ситан инвентар.

Плаћени аванси за залихе и услуге

У пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2016. године, исказани су плаћени аванси за залихе и услуге у износу 274 хиљаде динара.

Потраживања за плаћене авансе у земљи приказана су следећом табелом:

- у хиљадама динара-

Назив	31. децембра 2016. године
„ДФК Консултант – ревизија“ доо, Београд	74
Хотел „Радан“ доо, Пролом Бања	77
„Путоградња инжењеринг“ доо, Нови Београд	57
„ADR PROTECTA AQUA“ доо, Алибунар	16
Остали	50
Укупно	274

Дати аванс у износу од 74 хиљаде динара односи се на аванс по уговору за услуге ревизије финансијских извештаја за 2016. годину.

Налаз

Предузеће је у ранијим годинама, односно пре 2014. године, платило аванси за залихе и услуге у укупном износу од 200 хиљада динара и то Хотел „Радан“ доо, Пролом Бања, „Путоградња инжењеринг“ доо, Нови Београд, „Adr protecta aqua“ доо, Алибунар и осталим добављачима за разне услуге у износима приказаном у претходном прегледу.

Предузеће није извршило усаглашавање потраживања за плаћене авансе са овим добављачима, а износе неусаглашености није обелоданило у напоменама уз финансијске извештаје, што је супротно члану 18. став 4. Закона о рачуноводству.

Руководство Предузећа није, на дан биланса 31. децембра 2016. године, вршило процену реализације датих аванса, нити нам је у поступку ревизије документовано да је у ранијем периоду тражена реализација, односно поврат датих аванса.

Ризик

Предузимањем мера руководства Предузећа по датим, а не реализованим авансима смањује се ризик од негативних последица на пословне односе Предузећа са изабраним добављачима и евентуално трајног губитка датих средстава.

Препорука број 8:

Препоручује се Предузећу да изврши процену реализације датих аванса за залихе и да у складу са проценом од добављача тражи испуњење набавке или поврат датих аванса за залихе и услуге.

6.1.5. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје на дан биланса исказана су потраживања од купаца у земљи и то:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Купци у земљи:		
- Купци за воду и канализацију	101.425	106.034
- Купци у земљи - утужени	33.100	29.269
Остале услуге правним и физичким лицима	6.580	8.052
	141.105	143.355
Исправка вредности потраживања	(28.024)	(20.457)
Укупно:	113.081	122.898

Потраживања по основу продаје купцима у земљи у највећем делу се односе на потраживања за испоручену воду за пиће и извршене комуналне услуге .

Потраживања од купаца у земљи – физичка и правна лица на дан 31. децембар 2016. године исказана су у износу од 101.425 хиљада динара, а обухватају потраживања од купаца у земљи за испоручену воду у износу од 98.003 хиљада динара, потраживања од физичких и правних лица за услуге одвођења отпадних вода у износу од 1.148 хиљада динара, потраживања од израде водоводног и канализационог прикључка у износу од 1.951 хиљада динара, потраживања од издавања сагласности у износу од 97 хиљада динара, остала потраживања у износу од 226 хиљада динара.

У Напоменама уз финансијске извештаје је наведено да Предузеће на дан 31. децембар 2016. године извршило усаглашавање потраживања са купцима у земљи, обзиром да Предузеће сваког месеца у склопу рачуна доставља и књиговодствену картицу.

Укупно задужење за индивидуалне потрошаче у 2016. години за утрошену воду износи 290.414 хиљаде динара, које је исказано на основу читаног стања о потрошњи воде на месечном нивоу и издатих рачуна корисницима услуга.

Потраживања од утужених купаца у износу од 33.100 представљају потраживања од купаца за које је Предузеће преко извршитеља отпочело поступке принудног извршења.

Потраживања од осталих услуга правним и физичким лицима у износу од 6.580 хиљада динара се односе на потраживања од услуга другим лицима које обавља Предузеће као што су рад багера на бушењу бетона, утовар шута, измештање прикључка, прање прилазног пута, утовар песка.

Исправка вредности потраживања

Према презентованој документацији, Предузеће је извршило исправку вредности ненаплаћених потраживања у укупном износу од 28.024 хиљада динара.

Промене на рачунима исправке вредности потраживања од купаца у току 2016. године приказане су у следећем прегледу:

-у хиљадама динара-

Опис	Утужена потраживања	Остала спорна потраживања	Укупно
Стање на почетку године	19.544	913	20.457
Смањење по основу искњижавања потраживања	(1.754)	(12)	(1.766)
Исправка у току године (Напомена 6.2.6.)	9.333	-	9.333
Стање на крају године	27.123	901	28.024

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама предвиђено је да Предузеће врши индиректан отпис, односно исправку вредности на терет расхода периода за потраживања од купаца код којих је од рока наплате прошло најмање годину дана. Одлуку о индиректном отпису доноси Надзорни орган на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних финансијских пласмана. Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је наплативост неизвесна и документована, а Предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату. Одлуку о директном отпису доноси Надзорни орган на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних финансијских пласмана.

Налаз

Дана 4. јануара 2017. године Комисија за попис благајне, готовине у благајни и обавеза и потраживања на дан 31. децембар 2016. године, сачинила је записник број 27, у којем није исказано стање обавеза и потраживања нити је дат предлог новчаног износа за отпис потраживања. Записником Централне пописне комисије број 306 од 17. јануара 2017. године, Централна пописна комисија је прихватила поменути записник комисије за попис благајне, готовине у благајни, обавеза и потраживања и констатовала да је „извршен попис имовине и обавеза ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП у 2016. години“.

Надзорни одбор је дана 31. јануара 2017. године донео Одлуку број 568 којом се усваја Записник Централне пописне комисије број 306 као и предлог комисије за директан отпис потраживања број 540/1 од 31. јануара 2017. године. У поступку ревизије није нам достављен на увид документ под деловодним бројем 540/1 од 31. јануара 2017. године, на основу којег би могли потврдити усвојени износ отписа потраживања од стране Надзорног одбора.

Према презентованом прегледу, укупно ненаплаћена потраживања од купаца, старијих од годину дана износе 36.960 хиљада динара, од чега се на физичка лица односи износ од 36.697 хиљада динара, а на правна лица износ од 263 хиљада динара.

На дан 31. децембар 2016. године из пословних књига су искњижена исправљена ненаплаћена потраживања у износу од 1.766 хиљада динара. У поступку ревизије нам није презентована процена руководства о извесности наплате ових потраживања нити су ова потраживања констатована Записником Централне пописне комисије.

На основу напред наведеног, а с обзиром на чињеницу да Предузеће у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године има значајно исказана потраживања којима је рок наплате старији од годину дана, а руководство Предузећа се није бавило проценом извесности њихове наплате, нисмо у могућности да квантификујемо евентуалне ефекте која ова потраживања имају на финансијске извештаје за 2016. годину.

Ризик

С обзиром да су на дан биланса 31. децембара 2016. године исказана значајна потраживања, којима је рок наплате старији од годину дана, а имајући у виду принцип опрезности у процени наплативости потраживања, потребно је да руководство Предузећа изврши процену наплативости истих, ради реалности финансијских извештаја и смањења ризика погрешних одлука њихових корисника.

Препорука број 9:

Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама процени наплативост потраживања од купаца и на основу процене, сагласно МСФИ за МСП Одељак 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, изврши исправке у својим финансијским извештајима.

6.1.6. Друга потраживања

Друга потраживања се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
<i>Друга потраживања</i>		
- Потраживања од камата и дивиденди	13.787	14.055
- Потраживања од запослених	2.191	2.095
- Потраживање за више плаћен порез	1.721	289
- Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	1.359	653
Укупно:	19.058	17.092

Потраживања за камате у износу од 13.787 хиљаде динара односе се на потраживања за обрачун затезне камате на потраживања од купаца која нису у року наплаћена.

Потраживања од запослених у износу од 2.191 хиљада динара обухватају потраживање за позајмице које Предузеће даје запосленима по њиховим захтевима. Поврат позајмица врши се месечним обуставама приликом обрачуна зарада. Зајмови запосленима су предвиђени чланом 65. Колективног уговора.

Потраживања за више плаћен порез у износу од 1.721 хиљада динара се односи на више плаћен порез на добит предузећа, извршен на основу утврђене аконтације на крају 2015. године.

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају у износу од 1.359 хиљада динара, односе се на потраживања од запослених по основу боловања преко 30 дана у износу од 491 хиљаде динара и породилског боловања у износу од 868 хиљада динара.

6.1.7. Готовински еквиваленти и готовина

Готовину и готовинске еквиваленте чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Текући и пословни рачуни- динарски	4.616	3.623
Новчана средства на прелазном рачуну	166	-
Укупно:	4.782	3.623

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31. децембар 2016. године и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем.

Предузеће је са пословним банкама усагласило стања новчаних средстава на дан 31. децембар 2015. године.

Новчана средства на текућим рачунима Предузећа чине средства код следећих пословних банака:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године
„Erste banka“ а.д., Београд	2.387
„Erste banka“ рачун боловања а.д., Београд	33
„Societe generale“ а.д. Београд	1.245
„Поштанска штедионица“ а.д. Београд	951
Прелазни рачун	166
Укупно:	4.782

Предузеће је са пословним банкама усагласило стања новчаних средстава на дан 31. децембар 2016. године.

Приликом пописа готовине и готовинских еквивалената констатовано је осам чекова од грађана у износу 40 хиљада динара, који нису књижени у пословним књигама на рачунима хартија од вредности – готовински еквиваленти, односно чекови, са роком доспећа у 2017. години. Због наведеног, мање су исказани готовински еквиваленти, односно хартије од вредности - рачун чекови, а више потраживања од купаца за износ од 40 хиљада динара.

У пословном књигама Предузећа на прелазном рачуну евидентирани су уплате пазара на текући рачун код пословне банке у износу 146 хиљада динара и више плаћеног пореза на добит предузећа у износу 20 хиљада динара. Пословна банка није извршила пренос средстава на текући рачун Предузећа већ на рачун другог правног лица. У 2017. години банка је Предузећу вратила средства на текући рачун, а Предузеће је извршило прекњижавање пореза на добит предузећа, такође у 2017. години.

Наплату потраживања од физичких лица Предузеће врши преко четири благајничка места и то: у Старој Пазови преко благајне која се налази у оквиру Предузећа, благајни у Старим Бановцима, Новој Пазови и Бановци –Дунав (Каблар), као и преко инкасаната који су запослени у предузећу.

Налаз

Правилником о кретању материјално финансијске документације, који је усвојио Надзорни одбор Предузећа, прописан је начин пријема евиденције и контроле готовине преко благајне. Правилником је предвиђено да се наплаћене услуге преко благајни Предузећа евидентирају и књиже кроз дневник благајне, које се свакодневно закључују, а готовина се истог дана предаје, као дневни пазар у банку. Изузетно, уколико се нека услуга наплати после предаје пазара односно после 14 часова нумерисани налог се оверава потписом и датумом наредног дана када се први књижи у благајни наредног дана. Наплаћени износ мора бити оверен од руководиоца службе рачуноводства и са благајником је одговоран за наплаћени, а не положен износ.

Инкасанти који врше наплату услуга у готовом новцу предају готов новац на благајни заједно са признаницама, а благајник преузима готов новац и признанице евидентира, односно књижи кроз главну књигу у финансијском књиговодству Предузећа.

Руководилац финансијског сектора нам је објаснио да до сада није вршио контролу и оверавао налоге примљене после 14 часова, а у поступку ревизије нам није документовано ко и на који начин врши контролу дневног пазара, односно ко и како врши контролу налога за књижење наплаћених услуга од физичких лица у финансијском рачуноводству.

У дневник благајне, који се закључује на крају радног дана, би требало да се уносе све пословне промене које настају по основу готовине и других вредности за тај дан. Тако и уплате које се приме у благајну након 14 часова би требало евидентирати исти дан, а не наредног дана како је то Правилник предвиђено. Наведено је у супротности са чланом 11. ставом 10. Закона о рачуноводству.

Ризик

Недовољно јасне процедуре руковања, евидентирања и контроле готовинске наплате потраживања повећавају ризик од евентуалних злоупотреба у пословању са готовим новцем у благајни Предузећа.

Препорука број 10:

Препоручује се Предузећу да установи јасне писане процедуре за готовинску наплату потраживања и руковање готовим новцем у благајни Предузећа и перманентно врши контролу благајничког пословања.

6.1.8. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност на дан 31. децембра 2016. године исказан је у износу 552 хиљаде динара (у 2015. години у износу 2.912 хиљада динара), а односи се на претходно обрачунати порез на додату вредност по примљеним рачунима од стране добављача са правом на одбитак.

6.1.9. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 52 хиљаде динара (у 2015. години у износу од 269 хиљада динара), а односе се унапред плаћене трошкове у износу 42 хиљаде динара и разграничени порез на додату вредност у износу 10 хиљада динара.

6.1.10. Капитал

Укупан капитал Предузећа исказан у билансу стања има следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Основни капитал	208.560	208.560
Нераспоређени добитак	23.689	37.472
Укупно:	232.249	246.032

6.1.10.1. Основни капитал

Основни капитал јавног предузећа чини имовина (непокретна и покретна) која је у власништву државе. Имовину јавног предузећа чини право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину јавног предузећа, у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини²¹.

Ствари у јавној својини, које је Оснивач уложио у Предузеће, преносом права коришћења, без преноса права својине, Предузеће, без сагласности Оснивача, не може да отуђује, нити уступа на коришћење другим лицима.

Основни капитал јавног предузећа је вредност уписаних улога њиховог оснивача, изражена у новцу.

Државни капитал се обезбеђује из јавних прихода и са његовим располагањем одлучује оснивач.

Основни капитал ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП Стара Пазова, које је основала општина Стара Пазова, чини државни капитал, у износу од 208.560 хиљада динара, који је исказан у пословним књигама и билансу стања на дан 31. децембар 2016. године.

Налаз

У Регистру привредних субјеката код Агенције за привредне регистре је наведено да основни капитал Предузећа чини уписани, односно уплаћени новчани капитал у износу од 185.090 хиљада динара. Основни капитал у истом износу је утврђен и у оснивачком акту Предузећа.

У пословним књигама Предузећа, са стањем на дан 31. децембар 2016. године, више је исказан основни (државни) капитал у укупном износу од 23.470 хиљада динара у односу на износ основног државног капитала који је утврђен актима Предузећа, као и

²¹ Члан 10. Закона о јавним предузећима

за исти износ више исказан у односу на уписани и уплаћени основни (државни) капитал код Агенције за привредне регистре.

Путем независне потврде салда о висини учешћа општине Стара Пазова у капиталу ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП Стара Пазова, утврђено је да општина Стара Пазова, која је Оснивач Предузећа, нема исказано учешће у капиталу ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП, Стара Пазова у 2016. години.

С обзиром да је општина Стара Пазова оснивач ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП и капитал Предузећа је 100% власништво Оснивача, неопходно је да подаци о вредности учешћа општине Стара Пазова одговарају вредности капитала Предузећа.

Ризик

Неусаглашавањем података о вредности основног капитала Предузећа са подацима о финансијској имовини код Оснивача, има за последицу нетачно приказивање финансијске имовине по основу капитала јавних предузећа чији је општина оснивач, што ствара ризик погрешног закључка о улози Оснивача у надзору над пословањем јавног предузећа, које је основао да обавља делатност од општег интереса.

Препорука број 11:

Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу у циљу усклађивања основног - државног капитала који је исказан у пословним књигама са стањем на дан 31. децембар 2016. године у износу од 208.560 хиљаду динара са капиталом који је утврђен оснивачким актима Предузећа.

6.1.10.2. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак у износу од 23.689 хиљада динара односи се на нераспоређени добитак остварен у ранијим годинама у износу од 14.973 хиљада динара и добитак остварен у текућој години у износу од 8.716 хиљада динара.

Предузеће је Агенцији за привредне регистре Београд, доставило Изјаву у којој је наведено да Надзорни одбор ЈКП „Водовод и канализација“ ЈП Стара Пазова на седници одржаној 28. јуна 2017. године није донео одлуку о расподели добити по редовном годишњем извештају за 2016. годину.

Предузеће је по Одлуци Надзорног одбора број: 8516 од 22. децембра 2016. године извршило уплату Оснивачу сразмерног дела добити из 2015. године у износу од 22.500 хиљада динара што чини 78,09% остварене добити за ту годину, чиме је смањена добит у 2016. години за наведени износ.

6.1.11. Дугорочна резервсања

Дугорочна резервсања на дан 31. децембар 2016. године у износу од 5.849 хиљада динара чине резервсања за накнаде и друге бенефиције запослених, а чине их резервсања за отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде.

Промене на дугорочним резервсањима у току 2016. године биле су следеће:

-у хиљадама динара-

Опис	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање 1. јануара 2016. године	4.472	742	5.214
Резервсање у току године (Напомена 6.2.2.6)	635	-	635
Стање 31. децембра 2016. године	5.108	742	5.849

У 2016. години није било исплата отпремнина по основу одласка запослених у пензију.

6.1.12. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе исказане у билансу стања чине:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Дугорочне обавезе		
- Обавезе по основу дугорочног кредита	17.224	-
Део дугорочних обавеза које доспевају до једне године	(4.769)	-
Укупно:	12.455	-

Предузеће је у току 2016. године закључило два уговора о дугорочном кредиту са „Societe generale banka Србије“ ад, Београд. Први уговор број лтл. 671422 је закључен дана 20. априла 2016. године на износ од 90.000 ЕУР у динарској противвредности на период од 48 месеци са променљивом каматном стопом која је дефинисана на нивоу од тромесечног ЕУРИБОР + 3% на годишњем нивоу. Други кредит број лтл. 747028 је закључен 27. децембра 2016. године на износ од 64.500 ЕУР у динарској противвредности на период од 48 месеци са променљивом каматном стопом која је дефинисана на нивоу од тромесечног ЕУРИБОР + 2,75% на годишњем нивоу.

6.1.13. Краткорочне обавезе

Краткорочне обавезе обухватају:

-у хиљадама динара-

Назив	31.децембар 2016. године	31.децембар 2015. године
Краткорочне финансијске обавезе	4.769	-
Обавезе из пословања	17.888	26.045
Остале краткорочне обавезе	714	75
Обавезе по основу пореза на додату вредност	624	4
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	321	51
Укупно:	24.316	26.175

6.1.13.1. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе у износу од 4.769 хиљада динара обухватају део дугорочних кредита који доспевају до једне године.

6.1.13.2. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан биланса чине обавезе према добављачима у земљи у износу од 17.888 хиљада динара (у 2015. години 26.045 хиљаде динара).

Обавезе према добављачима у земљи у износу од 17.888 хиљада динара у највећем делу се односе на следеће добављаче:

-у хиљадама динара-

Назив	31. децембар 2016. године
„ЕПС Снабдевање“ доо, Београд	4.406
„Елевод ремонт“ доо, Каменица	3.540

„Унипрогрес“ доо, Рума	1.517
„Летач“ доо, Инђија	1.227
„Завод за јавно здравље“ доо, Сремска Митровица	442
„Кнез петрол“ доо, Земун	1.227
„Malešić truck servis“ доо, Стара Пазова	101
„Телеком Србија“ ад, Београд	98
„Инса“ ад, Земун	132
„Савпо“ доо, Стара Пазова	77
„Унипром“ доо, Земун	305
„Инфо софт“ доо, Београд	284
„Радио телевизија Стара Пазова“ доо, Стара Пазова	748
„Б.Б. Софт“ доо, Стара Пазова	112
„Хидросанитас“ доо, Београд	329
„Гас феромонт“ ад, Стара Пазова	779
Остали	2.564
Укупно:	17.888

Налаз

Независном потврдом салда обухваћено је 16 добављача, са укупним салдом у износу од 15.324 хиљада динара, што чини 85,67% обавеза према добављачима, а салдо са добављачима „Гас феромонт“ ад, Стара Пазова „Радио телевизија Стара Пазова“ Стара Пазова и ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, није у потпуности усаглашен за износ од 2.373 хиљаде динара. Највећи проценат неслагања је утврђен по основу конфирмација са добављачем ЈП „Електропривреда Србије“ Београд у износу од 2.233 хиљаде динара.

Предузеће у Напоменама уз финансијски извештај није обелоданило неусаглашене обавезе са добављачима, што је супротно члану 18. став 1. и став 4. Закона о рачуноводству²².

Такође, Предузеће у билансу стања на дан 31. децембар 2016. године није исказало потраживања за дате авансе у износу од 987 хиљада динара. Дате авансе у пословним књигама Предузеће води на дуговној страни рачуна добављача, које је на дан биланса требало прекњижити, односно приказати као плаћене авансе за залихе и услуге. Због наведеног мање су исказане обавезе према добављачима у билансу стања у износу од 987 хиљада динара, као и плаћени аванси за залихе и услуге за исти износ.

6.1.13.3. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе на дан биланса у износу од 714 хиљада динара (у 2015. години 75 хиљада динара) чине обавезе за нето зараде и доприносе који се рефундирају.

6.1.13.4. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане у износу од 321 хиљада динара (у 2015. години 51 хиљада динара), односе се на обавезу по основу доприноса за коришћење отпадних вода у износу 292 хиљада динара према Јавном предузећу „Воде Војводине“, и 29 хиљада динара по основу пореза на доходак грађана за закуп пословног простора од физичких лица.

²² „Сл. гласник РС“, бр 62/2013

6.2. БИЛАНС УСПЕХА

ЈКП „Водовод и канализација“, Стара Пазова, је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу од 8.716 хиљада динара, како је приказано у следећем прегледу.
-у хиљадама динара-

Позиција у билансу успеха	2016. година	2015. година
Пословни добитак	24.509	29.350
Добитак из финансирања	8.251	12.611
Расходи од усклађивања вредности имовине	(9.333)	(8.123)
Остали приходи	223	50
Остали расходи	(9.495)	(8.474)
Нето губитак пословања који се обуставља	-	(218)
Добитак пре опорезивања	14.155	25.196
Порез на добитак		
Порески расход периода	(1.672)	(64)
Одложени порески расходи периода	(3.767)	-
Одложени порески приход периода		3.679
Нето добитак	8.716	28.811

6.2.1. Пословни приходи

Структура пословних прихода приказана је у следећој табели:

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Приходи од продаје производа и услуга	190.634	202.404
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	37.026	36.277
Други пословни приходи	2.269	4.745
Укупно:	229.929	243.426

Пословни приходи у 2016. години остварени су у износу од 229.929 хиљада динара, што је за 6,3% мање у односу на планиране приходе, и 5,5% мање у односу на реализоване приходе у 2015. годину.

Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга у износу од 190.634 хиљада динара углавном чине приходи остварени од продаје производа и услуга физичким и правним лицима из основне делатности Предузећа што је приказано у следећем прегледу.

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Приходи од продаје воде за пиће	151.527
Приходи од продаје услуга одвођења отпадних вода	21.972
Приходи прикључака на водоводну мрежу	8.010
Приходи од прикључака на канализациону мрежу	58
Приходи одржавања канализационе мрежу - WOMA	2.775
Приходи од услуга извлачења фекалија - цистерна	4.778
Приходи од услуга рада цистерне - пијаћа вода	250
Приходи од замене водомера	72

Приходи од издавања сагласности	533
Приходи од услуга социјалним корисницима	370
Приходи од услуга другима	177
Приходи од кварова – водоводне мреже	112
Укупно:	190.634

У 2016. години, у Општини Стара Пазова корисницима - правним и физичким лицима је испоручено пијаће воде у количини од 3.461 хиљаде м³, док је канализационом мрежом одведено отпадне воде у количини од 719 хиљада м³. Према подацима које је Предузеће доставило Републичком заводу за статистику, губици воде на водоводној мрежи износе 719 хиљада м³. Податке о укупним количинама губитака чини разлика између укупно произведене количине воде која се мери на изворишту и фактурисане, односно испоручене воде купцима. Фактурисање је извршено према важећем Ценовнику на који је Скупштина општине Стара Пазова дала сагласност Закључком број 38-1/2015-IV од 13. марта 2015. године.

Приходи од продаје воде за тиће и продаје услуга одвођења отпадних вода - У току 2016. године су остварени приходи од продаје воде и услуга одвођења отпадних вода, физичким и правним лицима у износу од 173.499 хиљада динара. Фактурисање услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода се врши према напред поменутом ценовнику.

Приходи од прикључака на водоводну и канализациону мрежу износе 8.068 хиљаде динара и обухватају приходе по основу нових прикључења на мрежу. Нови потрошачи подносе захтев Предузећу за прикључење на мрежу у којем се наводи и промер прикључка након чега се закључују уговори.

До 2017. године ЈП „Дирекција за изградњу општине Стара Пазова“ је вршила послове изградње канализационих прикључака и са грађанима је склапала уговоре о прикључењу на канализациону мрежу. Након престанка рада ЈП „Дирекција за изградњу општине Стара Пазова“, на основу Одлуке о измени и допуни одлуке о одвођењу атмосферских вода број 011-17/2017-I од 5. априла 2017. године, Предузеће је преузело обавезу изградње и управљања канализационом мрежом.

Износ од 58 хиљада динара који је исказан као приход од прикључака на канализациону мрежу се односи на радове које је Предузеће извршило за потребе Дирекције по Уговору број 2651 од 6. јуна 2005. године. Уговором је дефинисана обавеза Предузећа да изведе радове на изради прикључака корисницима – учесницима у финансирању канализационе мреже, а обавеза Дирекције је била да за те радове, Предузећу уплати износ од 472,5 еура у динарској противвредности.

Приходи одржавања канализационе мреже – WOMA у износу од 2.775 хиљада динара се односе се на одгушивање и испирање кишне канализације које се врши по захтевима корисника услуга, односно физичких и правних лица.

Приходи од услуга извлачење фекалија – цистерна у износу од 4.778 хиљада динара остварују се по ценовнику на који је Скупштина општине Стара Пазова дала сагласност Закључком број 38-1/2015-IV од 13. марта 2015. године. Ценовником су предвиђене три различите цене у зависности од запремине цистерне. Прегледом излазних рачуна, утврђено је да се ни на излазним документима, као ни на радним

налозима уз излазни документ не налази податак са којом цистерном је извршена ова услуга. Предузеће треба да на радним налозима, као и на излазним рачунима, наведе са којом цистерном је обављана услуга, како би се потврдио основ фактурисања.

Приходи од услуге рада цистерне - пијаћа вода износе 250 хиљада динара и односе се на ангажовање и излазак на терен цистерне по захтевима корисника.

Приходи од замене водомера у 2016. години износе 72 хиљаде динара. Цена услуге одржавања водомера, која обухвата и цену мерног уређаја, односно резервног дела обрачунава се у складу са ценама по којима Предузеће врши набавку предметних добара од добављача, а цена радног часа монтера је у складу са ценама на које је Управни одбор дао сагласност 3. јуна 2013. године.

Одлуком о снабдевању водом утврђено је да трошкове редовне контроле, баждарења и замена водомера сноси Предузеће. На дан 31. децембар 2016. године, број прикључака на водоводној мрежи коју одржава ЈКП “Водовод и канализација“ ЈП Стара Пазова износи 20.300 водомера.

Приходи од издавања сагласности у износу од 533 хиљаде динара се односе на приходе од издавања услова за изградњу стамбено – пословних објеката и врше се по Ценовнику број 3389 од 22. децембра 2003. Цене исказане у том ценовнику и цене по којима се фактуришу приходи нису усаглашени. У ценовнику се Предузеће позива на примену Закона о порезу на промет који је престао да важи 2004. године. Ступањем на снагу Закона о порезу на додату вредност, Предузеће је требало уз сагласност Оснивача да донесе нови ценовник, који би био усаглашен са овим законом.

Приходи од продаје воде и услуга одвођења отпадних вода од социјалних корисника износе 370 хиљада динара. Предметне услуге су фактурисане по социјалној цени од 5,00 динара по м³ и ценовнику који није усвојен од стране надлежног органа локалне самоуправе.

Приходи од услуга другима износе 177 хиљада динара. Приходи су остварени од вршења следећих услуга: рад багера на бушењу бетона, утовар шута, измештање прикључка, прање прилазног пута, утовар песка.

Приходи од кварова – водоводне мреже у износу од 112 хиљада динара се односи на отклањање квара по радним налозима.

Предузеће предметне услуге фактурише на основу:

- Ценовника за утрошак воде, одвођење употребљених вода путем канализације и за црпљење септичких јама од 13. марта 2015 године,
- Ценовника за издавање услова пројектовања водоводних и канализационих прикључака број 3389 од 22. децембра 2003. године усвојен од стране Управног одбора Предузећа,
- Ценовника за прикључке на водоводну мрежу број 5252 од 23. новембра 2011. године,
- Ценовника за искључење и прикључење корисника на водоводну мрежу број 2469/2 од 3. јуна 2013. године,
- Ценовника за сервисирање водомера број 2483/2 од 3. јуна 2013. године,
- Ценовника за ангажовање цистерне за пијаћу воду број 5132 од 13. јуна 2016. године,

- Ценовника радног сата ровокопача – утоваривача ЈЦБ ЗЦ број 6085 од 31. децембра 2010. године,
- Ценовника за радни сат ровокопача – утоваривача ПБ 30 Е „Palazzani“ број 4306 од 24. септембра 2007. године,
- Ценовника радног сата аутодизалице „Eurozeta“ број 2855 од 25. јуна 2007. године,
- Ценовника за отклањање кварова на унутрашњој инсталацији корисника број 2469/1 од 3. јуна 2013 године,
- Ценовника за чишћење кишне канализације од 24. септембра 2007. године,
- Одлуке директора предузећа о одобравању цене воде за чланове Удружења ратних војних инвалида свих ратова од 26. априла 2011. године,
- Предлога одлуке да се у категорију „Установе“ којима се утрошак воде обрачунава по повлашћеној цени (ПС, ватрогасци, школе, спортске хале, дом здравља, цркве), уврсте и јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије од 29. јануара 2015. године,
- Одлуке директора предузећа о одобравању умањења рачуна за воду члановима друшва за афирмацију инвалида „Феникс“ од 1. децембра 2010. године.

Налаз

Предузеће је прибавило сагласност оснивача само на Ценовник за утрошак воде, одвођење употребљених вода путем канализације и за црпљење септичких јама од 13. марта 2015. године, док за остале ценовнике није прибавило сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе у складу са чланом 69. Закона о јавним предузећима и чланом 28. Закона о комуналним делатностима, већ су исти усвајани само од стране Управног одбора односно Надзорног одбора Предузећа.

Ценовник за издавање услова пројектовања водоводних и канализационих прикључака број 3389 од 22. децембра 2003. године, није у примени, односно фактурисање се врши по ценама за које није прибављена сагласност Оснивача.

Ризик

Обзиром да је сагласност Оснивача на цене комуналних услуга, као мера заштите општег интереса, предвиђена Законом о јавним предузећима, примена ценовника на који Оснивач није дао сагласност, повећава ризик од незаконитог пословања, као и ризик да цене пружених услуга и испоручених добара нису адекватно, односно реално одређене.

Препорука број 12:

Препоручује се Предузећу да прибави сагласност оснивача на цене по којима фактурише пружене услуге као и да предузме мере на усаглашавању цена по којима фактурише издавање услова пројектовања водоводних и канализационих прикључака са Ценовником.

6.2.1.2. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Субвенције примљене од општине Стара Пазова	25.923	32.196
Субвенције примљене од АП Војводине	11.103	4.080
Укупно:	37.026	36.276

Државна давања из буџета општине Стара Пазова исказана су у износу 25.923 хиљада динара, а искоришћена су за следеће намене:

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Накнада за трошкове електричне енергије за пумпе на бунарима	18.841
Одржавање регионалне канализације	2.992
Отплата кредита за набавку цистерне за пијаћу воду	2.056
Накнада штете пољопривредним произвођачима	2.034
Укупно:	25.923

Предузеће је отворило рачун код Управе за трезор, Министарства финансија Републике Србије, ради примања средстава из буџета општине или буџета других нивоа власти, по основу субвенција. Општина Стара Пазова у 2016. години није вршила пренос средстава Предузећу по основу субвенција на рачун код Управе за трезор, већ на текући рачун Предузећа отвореног код пословне банке.

Наведено није у складу са чланом 9. Закона о буџетском систему²³ у којем је наведено да: „Корисници јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, као и остала правна лица и други субјекти који не припадају јавном сектору, а којима се врши пренос средстава из буџета, отварају посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор за та средства, који се укључује у систем консолидованог рачуна трезора“.

Државна давања од АП Војводине исказана су у износу 11.103 хиљаде динара, а искоришћена су за: набавку фекалних пумпи у износу 7.986 хиљада динара и опремање бунара у износу 3.107 хиљада динара. Скупштина општине Стара Пазова закључила је четири уговора са АП Војводином, Покрајинским секретеријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство, за набавку фекалних пумпи и опремање бунара.

²³ "Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015 и 99/2016

6.2.1.3. Други пословни приходи

Структуру других пословних приходи за 2016. године износи 2.268 хиљада динара чине:

-у хиљадама динара-

Други пословни приходи	2016. година
Остали пословни приходи - предујам	1.962
Остали пословни приходи	17
Остали пословни приходи – судски трошкови	260
Остали пословни приходи од исправке потраживања	29
Укупно:	2.268

Остали пословни приходи - предујам у износу од 1.962 хиљада динара се односи на приходе остварене по основу покренутих извршних поступака преко јавних извршитеља.

Износ од 260 хиљада динара се односи на приходе остварене по основу окончаних судских спорова у корист Предузећа.

6.2.2. Пословни расходи

Пословне расходе чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови материјала	19.040	17.546
Трошкови горива и енергије	27.362	27.877
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	100.555	101.637
Трошкови производних услуга	21.348	25.144
Трошкови амортизације	12.440	11.277
Трошкови дугорочних резервисања	636	5.214
Нематеријални трошкови	24.039	25.315
Укупно:	205.420	214.010

6.2.2.1. Трошкови материјала

Трошкове материјала чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови материјала за израду	17.187	15.692
Трошкови осталог материјала (режијског)	1.853	1.854
Укупно	19.040	17.546

Трошкови материјала за израду исказани су у износу 17.187 хиљада динара, а односе се на материјал: за водовод и канализацију, електро материјал, хлорни препарати, материјал за асфалтирање, ХТЗ опрему и отпис ситног инвентара. У оквиру рачуна трошкова материјала за израду евидентирана је ХТЗ опрема у износу 3.326 и ситан инвентар у износу 69 хиљада динара које у суштини чине трошкове осталог (режијског) материјала.

Трошкови осталог материјала исказани у износу од 1.853 хиљада динара обухватају трошкове канцеларијског материјала у износу 1.382 хиљада динара, материјал за одржавање хигијене у износу 231 хиљаде динара, ауто гуме у износу 146 хиљада динара и остали материјал у износу 94 хиљаде динара. На рачунима трошкова осталог материјала евидентирани су трошкови ауто-гума у износу од 146 хиљада динара који припадају трошковима једнократног отписа алата и инвентара.

6.2.2.2. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2016.година	2015.година
Трошкови нафтних деривата	4.844	5.435
Трошкови електричне енергије	22.518	22.442
Укупно	27.362	27.877

Трошкови нафте и нафтних деривата исказани су у износу 4.844 хиљада динара, а односе се на гориво и мазиво за теретна возила, радне машине и службена возила.

За набавку нафте и нафтних деривата до 15. јуна 2016. године, спроведен је отворени поступак јавне набавке и закључен уговор са „Пионир Петрол“ доо, Стара Пазова, а за набавке од 16. јуна 2016. године, закључен је уговор са „Кнез Петрол“ д.о.о Земун.

У Предузећу се примењује Правилник о спровођењу послова безбедности саобраћаја у ЈКП „Водовод и Канализација“ ЈП, Стара Пазова којим је регулисано попуњавање путних налога и контрола потрошње горива. Предузеће је 1. фебруара 2016. године закључило уговор са „Mobile Solutions“ д.о.о, Београд, за праћење возила путем GPS и услуга праћења службених возила.

6.2.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкове зарада, накнаде зарада и остале личне расходе чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	77.173	79.663
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	13.813	14.262
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	214	-
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	407	950
Трошкови накнада председнику и члановима Надзорног одбора	1.052	1.234
Остали лични расходи и накнаде	7.896	5.528
Укупно:	100.555	101.637

Број запослених у Предузећу

Предузећа је до 11. марта 2016. године примењивало Правилник о организацији и систематизацији послова који је донет 12. септембра 2014. године са последњом изменом од 18. маја 2015. године. Директор Предузећа је дана 11. марта 2016. године

донео други Правилник о организацији и систематизацији послова, који је, такође мењан 6. априла 2016. године. Дана 12. децембра 2016. године, директор Предузећа доноси нови Правилник о организацији и систематизацији послова који је мењан у 2017. години. На све Правилнике и измене Правилника о организацији и систематизацији послова сагласност су дала три репрезентативна синдиката, као и Председник општине Стара Пазова што је у складу са чланом 11. Статута Предузећа.

На дан 31. децембар 2015. године, у Предузећу је запослено укупно 107 лица од чега је 99 запослено на неодређено време, а 8 лица на одређено време. У току 2016. године у Предузећу је смањен број укупно запослених, тако да је на дан 31. децембар 2016. године у Предузећу било запослено 104 лица од чега је 96 на неодређено време, а осам лица на одређено време. Одлуком Скупштине општине Стара Пазова од 30. децембра 2015. године, сагласно Закону о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, утврђен је максималан број запослених у Предузећу од 103 лица.

Предузеће је у складу са чланом 11. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору у року извршило рационализацију броја запослених до нивоа утврђеног одлуком општине Стара Пазова.

Коефицијенти за обрачун зарада запослених

Представници репрезентативних синдиката ЈКП „Водовода и канализације“, директор Предузећа и Председник општине Стара Пазова, ради усклађивања са Законом о раду су дана 21. јануара 2015. године, закључили Колективни уговор ЈКП „Водовода и канализације“, ЈП (у даљем текст Колективни уговор).

Налаз

Коефицијенти радних места који су утврђени Правилником о систематизацији радних послова, нису садржани у Колективном уговору.

Према члану 24. Закона о раду, прописано је да се Правилником о организацији и систематизацији утврђују организациони делови код послодавца, назив и опис послова, врста захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим местима.

Обзиром да је у члану 8. Закона о раду наведено, да колективни уговор и правилник о раду представљају опште акте, а да је чланом 107. став 3. Закона о раду наведено да се општим актом утврђују елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка, Предузеће је било у обавези да у колективни уговор као саставни део истог уврсти и коефицијенте за обрачун зарада.

Предузеће је у уговорима о раду са запосленима, накнаду за исхрану у току рада и накнаду за коришћење годишњег одмора, уговорило у мањем износу у односу на Колективни уговор што је у супротности са чланом 8. Закона о раду.

Уговорима о раду накнада за исхрану у току рада утврђена је у износу 2.509 динара, док према Колективном уговору, накнада за исхрану у току рада, је у висини од 10% од просечне бруто годишње зараде на нивоу Предузећа за предходну годину, што износи 5.880,77 динара (58.807,70*10%).

Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у уговорима о раду утврђена је у висини 1.200 динара месечно, а према Колективном уговору ова накнада је у висини од 75% просечне годишње бруто зараде на нивоу Предузећа за претходну годину, што износи 44.105,77 динара годишње, односно 3.675,48 динара месечно.

Ризик

Због неусклађености интерних аката у Предузећу, као што су уговори о раду и Колективни уговор код послодавца, повећава се ризик од додатних трошкова у Предузећу, због евентуалног покретања судских спорова запослених.

Препорука број 13:

Препоручује се Предузећу да изврши усаглашавање уговора о раду са Колективним уговором код послодавца.

Запошљавање лица са инвалидитетом

У току 2016. године број запослених у Предузећу се кретао од 100 до 108 запослених лица. Предузеће је, сагласно члану 24. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом²⁴, имало три запослена лица са инвалидитетом.

Налаз

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће није на прописаном обрасцу (ИОСИ), обавештавало Министарство финансија Републике Србије – Пореску управу о запошљавању особа са инвалидитетом, што није у складу са чланом 11. Правилника о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршавања те обавезе²⁵. ИОСИ се достављају Пореској управи ради доказа о испуњености услова за запошљавање особа са инвалидитетом. По препоруци Државне ревизорске институције Предузеће је у току ревизије, Пореској управи, доставило ИОСИ обрасце за 2016. годину.

6.2.2.3.1. Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)

Укупни бруто трошкови зарада и накнада зарада за 2016. годину у износу од 77.173 хиљада динара дати су следећим прегледом:

Назив	2016. година
Основна зарада за време проведено на раду	55.268
Накнада зараде на дан празника који је нерадни дан	2.312
Накнада зараде за рад на дан празника који је нерадни дан	445
Накнада зараде за плаћено одсуство	1.455
Увећана зарада за минули рад	3.287
Накнада зараде за боловање до 30 дана	1.105
Накнада зараде за време годишњег одмора	8.463
Накнада трошкова за исхрану у току рада	2.441
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	1.482

²⁴ „Сл гласник РС“, бр. 36/2009 и 32/2013

²⁵ „Сл. гласник РС“, бр. 33/10, 48/10 – исправка и 113/13

Радни учинак	78
Накнада за неискоришћени годишњи одмор	502
Остала примања (промена коефицијента и корекција)	335
Укупно:	77.173

Евиденција радног времена

Законом о раду је прописано да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Сагласно члану 105. став 1. Закона о раду, зарада се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду (основна зарада), зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и слично) и других примања по основу радног односа у складу са општим актом и уговором о раду.

Чланом 38. Колективног уговора утврђено је да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Зарада се утврђује на основу цене рада и оствареног радног учинка и увећане зараде.

У поступку ревизије, на основу увида у евиденције присутности за 2016. годину, по свим видовима рада, утврђено је да су сачињаване месечне евиденције о присутност на раду по службама које су оверене од стране руководиоца служби. На основу ових евиденција сектор за економске послове врши обрачун зарада.

Основица за обрачун зарада

На основу члана 39. Колективног уговора цена рада у Предузећу за најједноставнији рад утврђује се у новчаном износу на основу планиране масе средстава за исплату зарада у складу са Програмом пословања Предузећа, финансијским резултатом и укупним месечним фондом остварених часова рада. Цену рада утврђује директор предузећа.

Налаз

Директор предузећа у току 2015. и 2016. године није донео Одлуку о висини цене рада што је у супротности са чланом 39. Колективног уговора. До ступања на снагу Закона о привременом умањивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава односно од 28. октобра 2014. године, основна цена рада у Предузећу је износила 225,00 динара по радном часу за месец октобар 2014. године. Током 2015. и 2016. године, Предузеће је примењивало различиту основну цену рада, која је утврђена на основу расположиве масе средстава предвиђене програмом пословања Предузећа.

Обзиром да Предузеће није примењивало основицу за обрачун и исплату плата која је била у примени на дан доношења Закона, поступило је супротно члану 5. Закона о привременом умањивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Поменути чланом је предвиђено да се умањење у висини од 10 %, врши у односу на основну цену рада која је била у примени на дан доношења закона, а не у односу на основну цену рада утврђену на основу расположиве масе средстава за сваки месец.

Цена радног часа из октобар 2014. године, са умањењем од 10% износила је 202,50 динара, а у табеларном прегледу су дати подаци о цени радног часа које је примењивало Предузеће:

Месец	Обрачуната цена радног часа по месецима у 2016. години	Обрачуната цена радног часа по месецима у 2015. години
Јануар	197,10	187,00
Фебруар	195,30	216,00
Март	205,00	208,80
Април	205,00	208,80
Мај	205,00	216,00
Јун	205,00	235,00
Јул	205,00	208,00
Август	205,00	208,00
Септембар	205,00	203,00
Октобар	205,00	203,00
Новембар	245,90	203,00
Децембар	176,50	212,85

Ризик

Оваквим начином утврђивања основне цене рада за обрачун и исплату зарада повећава се ризик незаконитог обрачуна и исплате као и ризик незаконитог коришћења јавних средстава.

Препорука број 14:

Препоручује се Предузећу да обрачун зарада и накнада зарада врши у складу са Законом о привременом умањивању основица код корисника јавних средстава и смерницама Владе за израду Програма пословања јавних предузећа.

Накнада зараде за плаћено одсуство

Накнаде зарада за плаћено одсуство Предузеће је запосленима одобравало у случају: превенције радне инвалидности, учешће запослених на радничким спортским играма, склапања брака, добровољног давања крви, рођење детета, смрти члана породице и стручног усавршавања.

Решењем директора појединим запосленима је одобрено коришћење седам радних дана плаћеног одсуства на име учешћа на радничким спортским играма што није у складу са чланом 27. Колективног уговора, по коме запослени имају право највише на четири радна дана плаћеног одсуства.

Накнада трошкова за исхрану у току рада и накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора

Обрачуната и исплаћена накнада за исхрану у току 2016. године износи 2.441 хиљаду динара, а накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 1.482 хиљада динара.

Налаз

Предузеће је, сагласно уговорима о раду, на име накнада за исхрану у току рада и накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћивало, износ који је мањи од износа предвиђен чланом 58. односно 59. Колективног уговора, за ове намене.

Предузећа је у 2016. години на име накнада за исхрану у току рада, месечно по запосленома исплаћивало износ од 2.399,98 динара, а за накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 1.200,00 динара, док је по колективном уговору, за исхрану у току рада запосленом припадао износ од 5.880,77 динара, а на име накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 3.675,48 динара.

Због неусклађености уговора о раду и Колективног уговора Предузећу је претходно дата препорука (Напомена 6.2.2.3. Препорука 13).

Увећана зарада за минули рад

Увећану зараду за минули рад Предузеће је обрачунало у висини од 0,4% за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца – минули рад, што је у сагласности са чланом 47. Колективног уговора.

Зарада директора

Зарада директору Предузећа обрачуната је и исплаћена у износу 2.092 хиљаде динара, примењујући основну цену рада и коефицијент 8,00 и накнадама за минули рад, исхраном у току рада и регресом за коришћење годишњег одмора.

6.2.2.3.2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца

Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца исказани су у износу 13.813 хиљада динара, а односе се на доприносе на терет послодавца.

6.2.2.3.3. Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима

Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима исказани су у износу 214 хиљада динара, а односе се на ангажовање једног лица на пословима водоинсталатера и благајника са којим је Предузеће већ закључило уговор о раду.

Налаз

Дана 29. децембра 2015. године, Предузеће је закључило уговор о раду на одређено време са истим лицем на месец дана на пословима водоинсталатера. Са овим лицем, за исте послове, закључен је још један уговор о раду на два месеца на пословима водоинсталатера. Након истека уговора о раду на одређено време закључен је уговор о раду на одређено време на пословима благајника. У периоду јануар - март запосленом је обрачуната и исплаћена накнада као привремени и повремени посао иако је лице имало закључен уговор о раду на одређено време. Исплата за привремене и повремене

послове је извршена без основа јер је ово лице имало закључен уговор о раду, а не уговор о привременим и повременим пословима.

6.2.2.3.4. Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора исказани су у износу 407 хиљада динара и односе се на закуп пословног простора за потребе благајне од физичког лица.

6.2.2.3.5. Трошкови накнада председнику и члановима Надзорног одбора

Трошкови накнада Председнику и члановима Надзорног одбора исказани су у износу 1.052 хиљада динара. Обрачун и исплата накнаде Председнику и члановима Надзорног одбора вршена је на основу Одлуке Општинског већа општине Стара Пазова од 13. септембра 2013. године, при чему Председнику припада накнада у висини 25 хиљада динара нето док члановима припада накнада у висини 20 хиљада динара нето.

6.2.2.3.6. Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде у 2016. години у износу од 7.896 хиљада динара се односе на:

-хиљадама динара-	
Назив	2016. година
Отпремнина по основу технолошког вишка	2.660
Јубиларне награде	571
Накнаде трошкова превоза на посао и са посла	3.087
Солидарна помоћ	641
Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у земљи	379
Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у иностранство	166
Новогодишњи пакетићи	392
Укупно:	7.896

Отпремнине по основу технолошког вишка исказане су у износу 2.660 хиљада динара, а односе се на отпремнине за потребе спровођења поступка рационализације сагласно Закону о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору пет запослених радника.

Јубиларне награде исказане су у износу 571 хиљаду динара и односе се на јубиларне награде за непрекидан радни стаж код послодавца односно правног претходника увећане за порез на доходак грађана. Исплата је извршена за 13 запослених, који су остварили право на јубиларну награду.

Јубиларне награде обрачунате су и исплаћене запосленима на основу одлуке директора и члана 63. Појединачног колективног уговора.

Накнаде трошкова превоза исказане су у износу 3.087 хиљада динара, обрачунате су и исплаћене у висини превозне карте јавног превоза у складу са Колективним уговором.

Расходи по основу солидарне помоћи исказани су у укупном износу од 641 хиљаду динара, а односе се на помоћ у случају теже болести и исплаћене су у складу са чланом 61. Колективног уговора.

Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у земљи исказане су у износу 379 хиљада динара, а односе се на дневнице за службени пут у земљи и трошкове путарине.

Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у иностранство исказане су у износу 166 хиљада динара, а односе се на смештај на службеном путу и износу 119 хиљада динара и дневнице за службени пут у иностранство у износу 47 хиљада динара.

6.2.2.4. Трошкови производних услуга

Трошкове производних услуга чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови транспортних услуга	4.062	3.608
Трошкови услуга одржавања	13.873	17.688
Трошкови сајмова	117	163
Трошкови рекламе и пропаганде	570	532
Трошкови истраживања	-	32
Трошкови осталих услуга	2.726	3.121
Укупно:	21.348	25.144

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 4.062 хиљада динара у највећем делу чине трошкови мобилне и фиксне телефоније у износу од 1.986 хиљада динара исказани по фактурама „Телеком Србија“ ад, Београд и „Теленор“ доо, Београд, као и трошкове поштанских услуга у износу од 1.632 хиљада динара. Износ од 444 хиљаде динара се односи на трошкове коришћења интернета, претплате на јавне медијске сервисе као и коришћење збирке прописа „Параграф.нет“. Предузеће поседује Правилник о коришћењу службених мобилних телефона који је донет 9. фебруара 2015. године.

Трошкови услуга одржавања

Трошкове услуга одржавања основних средстава у 2016. години, у износу од 13.873 хиљада динара чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови инвестиционог одржавања возила	2.740
Трошкови инвестиционог одржавања водоводне мреже	5.566
Трошкови инвестиционог одржавања канализационе мреже	4.309
Трошкови услуга одржавања канцеларије	541
Остале услуге одржавања	717
Укупно:	13.873

Трошкови инвестиционог одржавања возила у износу од 2.740 хиљада динара се односе на трошкове услуге одржавања и поправке возила од стране добављача „Malešić Truck servis“ доо, Стара Пазова у износу од 2.202 хиљаде динара.

Трошкови услуга одржавања водоводних мрежа исказани су у износу од 5.566 хиљада динара. Трошкови одржавања црпне станице СЦ-2 по уговору 7583 од 7. новембра 2016. године са добављачем „Летач“ доо, Инђија износе 2.191 хиљаду динара. Санација експлоатационог дела бунара Б-14 у Старој Пазови од стране добављача „Гео инжењеринг БГП“ доо, Београд, по понуди број 323/16 од 23. априла 2016. године, износи 492 хиљаде динара. Трошкови сервиса водомера различитих промера у износу од 1.428 хиљада динара од стране добављача „Инса“ ад, Земун. Трошкови сервиса утопних и дозир пумпи износе 921 хиљаду динара и у највећој мери се односе на добављаче „Елевод ремонт“ доо, Сремска Каменица и „Хидросанитас“ доо, Београд. Одржавање техничке базе у износу од 444 хиљаде динара се у највећем делу односи на добављача „Сoncrate land“ доо, Стари Бановци.

Трошкови одржавања канализационе мреже износе 4.309 хиљада динара. Трошкови одржавања регионалне канализационе мреже општине Стара Пазова по Уговору број 6716 од 28. септембра 2016. године закљученим са добављачем „Летач“ доо, Инђија, износе 3.299 хиљада динара. Поменути канализациону мрежу Предузеће користи за одвођење отпадних вода са територије на којој обавља поверену делатност.

Налаз

Регионална канализациона мрежа која Предузећу омогућује остваривања прихода у обављању основне делатности, а такође, за одржавање мреже остварује расходе не налази се у пословним књигама Предузећа. Према објашњењу одговорних у Предузећу, регионална канализациона мрежа је изграђена као заједнички пројекат на основу Споразума о заједничком финансирању изградње регионалног система за евакуацију и пречишћавање употребљених вода насеља Инђија, Стара Пазова и Нова Пазова од 22. јануара 1991. године.

Према овом Споразуму 51% средстава за инвестицију требало је да обезбеди општина Инђија, а 49% општина Стара Пазова, а изградња би се вршила у две фазе и то: прва фаза - изградња заједничког одводника од колектора Батајничког аеродрома до Инђије и друга фаза - изградња објеката и постављање уређаја за механичко и биолошко пречишћавање употребљених вода.

Након извршених радова, Општина Стара Пазова - Општинска управа, одељење за комуналне делатности, урбанизам и развој је дана 23. марта 1999. године донела Решење број 351-52/98-III-02 којим се одобрава инвеститорима Општини Стара Пазова и Општини Инђија употреба изграђеног уређаја за пречишћавање и евакуацију употребљених вода Инђије, Старе Пазове и Нове Пазове и то I етапе I фазе.

У Извештају Државне ревизорске институције, о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Инђија ЈП за 2014. годину²⁶, који је објављен на сајту Институције, се помиње предметна канализациона мрежа, која је у књигама ЈКП „Водовод и канализација“ Инђија ЈП евидентирана у ванбилансној евиденцији.

²⁶ Државна ревизорска институција- објављени извештаји у 2015. години.

У поступку ревизије нису нам пружени докази о правном основу за коришћење предметног канализационог система, с обзиром да се регионална канализација не води у пословним књигама, а Предузеће је користи за одвођење својих отпадних вода и исказује расходе по основу одржавања исте. Према нашим сазнањима, сем ванбилансне евиденције ЈКП „Водовод и канализација“ Инђија ЈП, други корисници и учесници споразума, у свом књиговодству, немају евиденцију о регионалној канализацији.

Трошкови одржавања фекалних пумпи износе 843 хиљада динара и у потпуности се односе на добављача „Хидро - електро“ доо, Инђија.

Трошкови услуга одржавања канцеларијског простора износе 541 хиљаду динара. Трошкови одржавања канцеларијске опреме у износу од 247 хиљада динара се у највећем делу односе на поправке штампача од стране добављача „Сларабет кодона“ доо, Нова Пазова и „Black mil computers“ доо, Београд. Трошкови одржавања канцеларијског простора износе 294 хиљаде динара и у потпуности се односе на добављача СР „Баџо“, Нова Пазова.

Остале услуге одржавања износе 717 хиљада динара. Трошкови доградње видео надзора, уградња ГСП уређаја, поправке ситног инвентара, набавка огласне табле износе 607 хиљада динара. Сервис против пожарних апарата износи 30 хиљада динара од добављача „STC Preving EX“ доо, Нови Бановци. Трошкови одржавања тахографа у износу од 29 хиљада динара се у највећем делу односи на добављача „Тахос“ доо, Нови Београд. Трошкови одржавања секача бетона износе 51 хиљаду динара и у потпуности се односе на добављача „Valhall“ доо, Стара Пазова.

Трошкови сајмова

Трошкови сајмова у износу од 117 хиљада динара се односе на трошкове израде реклама, билборда и пратећег рекламног материјала за потребе сајма привреде који се одржава сваке године у Старој Пазови према добављачу „Doxaprint“, Нова Пазова.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде у износу од 570 хиљаде динара односе се на трошкове пропаганде, трошкове емитовања рекламних порука, набавку рекламних роковника, упаљача, календара, закупа рекламних паноа.

Остале услуге одржавања

Остале услуге у износу од 2.726 хиљаде динара чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови услуга заштите на раду	225
Трошкови услуга регистрације, праћења и техничког прегледа возила	420
Трошкови стручног надзора	213
Трошкови подбушивања	426
Трошкови чишћења цеви	606
Трошкови осталих услуга	836
Укупно:	2.726

Трошкови услуга заштите на раду у износу од 255 хиљада динара, чине трошкови настали по фактури добављача „Ерго - донум“ доо, Нови Бановци, по Уговору о пружању консултантских услуга из области БЗНР за 2016. годину.

Трошкови услуга регистрације, праћења и техничког прегледа возила износе 420 хиљада динара, а чине их трошкови праћења возила у износу од 180 хиљада динара по фактури добављача „Mobile solution“ доо, Београд, и трошкови регистрације и техничког прегледа возила у износу од 234 хиљада динара.

Трошкови стручног надзора у износу од 213 хиљада динара се односе на трошкове надзора над извођењем радова по уговорима са добављачем „Podroom system“ доо, Крупањ.

Трошкови подбушивању у износу од 426 хиљада динара чине трошкове исказане по фактури добављача СР „Кили“, Белегиш.

Трошак чишћења цеви фекалног колектора у износу 211 хиљада динара се односи на трошкове по фактури добављача „Енвироксерв“ доо, Рипањ, а трошак чишћења канализационих цеви у износу 395 хиљада динара се у потпуности односи на трошкове по фактурама добављача ЗР „Труком“, Пећинци.

Трошкове осталих услуга у укупном износу од 836 хиљада динара у највећем делу чини трошак за израду идејног пројекта санације некатегорисаног пута на катастарској парцели број 5461 К.О. Нова Пазова у износу од 160 хиљада динара по фактури добављача Биро за пројектовање „Р - Пројект“, Каћ. Трошкови изношења смећа износе 144 хиљаде динара по фактурама ЈП „Чистоћа“, Стара Пазова. Трошкови одржавања веб сајта од стране добављача „Сларабет кодона“ доо, Нова Пазова износи 48 хиљада динара.

6.2.2.5. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације у 2016. години исказани су у износу 12.440 хиљада динара (у 2015. години у износу од 11.277 хиљада динара) и односе се на амортизацију нематеријалне имовине у износу од 114 хиљада динара, грађевинских објеката у износу 5.816 хиљада динара, постројења и опреме у износу од 6.510 хиљада динара.

6.2.2.6. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања у износу од 636 хиљада динара у 2016. години чине резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију.

6.2.2.7. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови непроизводних услуга	8.965	9.174
Трошкови репрезентације	700	741
Трошкови премија осигурања	1.104	613
Трошкови платног промета	567	410
Трошкови чланарина	1.315	1.198
Трошкови пореза	1.193	893
Остали нематеријални трошкови	10.195	12.286
Укупно:	24.039	25.315

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга у 2016. години у укупном износу од 8.965 хиљада динара чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови анализе воде	4.327
Трошкови адвокатских услуга	770
Трошкови санитарних и здравствених прегледа	682
Трошкови израде Елабората о зонама санитарне заштите	975
Трошкови одржавања софтвера и алармног система	1.264
Трошкови стручног оспособљавања	146
Трошкови статутарне ревизије	244
Трошкови комуналијаде	383
Трошкови стручног надзора	104
Остали трошкови	70
Укупно:	8.965

Трошкови анализе воде у износу од 4.327 хиљада динара се у највећој мери односе на трошкове за анализу воде обима „А“ , „Б“ и анализу отпадних вода исказане према добављачу „Завод за јавно здравље“, Сремска Митровица, у износу од 4.102 хиљаде динара, док се износ од 177 хиљада динара односи на трошкове за анализу обима „В“ према добављачу „Институт за јавно здравље Војводине“, Нови Сад.

Трошкови адвокатских услуга у износу од 770 хиљада динара чине трошкове ангажовања адвоката за заступање на рочишту пред судом.

Трошкови санитарних и здравствених прегледа у износу од 682 хиљаде динара чине трошкове санитарног прегледа запослених у износу од 220 хиљада динара и здравствене услуге у износу од 462 хиљада динара.

Налаз

Уговор са специјалном болницом „Бањица“, Сокобања закључен је 15. септембра 2016. године. Предмет уговора је организовање опоравка, превенције и лечења радника и чланова њихових породица. Услуге здравственог опоравка пружене су у периоду од 3. октобра 2016. до 3. новембра 2016. године за 39 лица. Директор Предузећа је Решењем број 6742 од 29. септембра 2016. године, одобрио запосленима плаћено одсуство у трајању од пет радних дана, све у складу са распоредом група за одлазак у Сокобању.

Увидом у фактуре добављача, утврђено је да је трошак здравствене рехабилитације плаћен за 38 запослених лица и једно лице које није запослено у Предузећу.

Предузеће нема сачињен Правилник којим би били утврђени услови, поступак и критеријуми за упућивање запослених на рехабилитацију, већ су исти упућивани без обзира на ниво ризика обољења на радном месту на које су распоређени запослени у Предузећу.

За сва лица, сем једног незапосленог лица, чланови породице запослених радника, која су ишла на рехабилитацију, Предузеће је путем административне забране извршило обуставе од зарада запослених.

У поступку ревизије је утврђено да износ од 462 хиљада динара, који је плаћен за ове намене, представља лична примања запослених, јер је реч о покривању трошкова запослених, те сматрамо да је Предузеће било у обавези да обрачуна порез и доприносе на зараде у смислу члана 14. Закона о порезу на доходак грађана²⁷ и члана 13. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање²⁸.

Трошкови израде Елабората о зонама санитарне заштите у износу од 975 хиљада динара исказани су по рачуну добављача „Хидрозавод дтд“ ад, Нови Сад.

Трошкови одржавања софтвера и алармног система у 2016. години износе 1.264 хиљаде динара. Одржавање софтвера по Уговору број 6168/2015 закљученим са добављачем „Инфо софт“ доо, Земун у 2016. години је износило 612 хиљада динара. Одржавање софтвера по Уговору број 01-3/2001 закљученим са добављачем „ББ софт“ доо, Стара Пазова, износило је 33 хиљаде на месечном нивоу. Трошкови по Уговору број 020315 закљученим са добављачем „Сларабет кодона“ доо, Нова Пазова, износили су 48 хиљада динара. Трошкови одржавања алармног система у 2016. години износе 208 хиљада динара и у потпуности се односе на добављача „Варност фитеп“ ад, Београд.

Трошкови услуге статутарне ревизије у износу од 244 хиљаде динара се односе на трошкове ревизије финансијских извештаја извршене од стране „ДФК консултант - ревизија“ доо, Београд.

Трошак комуналијаде у износу од 383 хиљаде динара се односи на трошак преноћишта за 24 радника према добављачу „ПП Систем“ доо, Врњачка Бања.

Трошкови стручног надзора у износу од 104 хиљада динара се односе на трошкове обављања надзора над извођењем радова по уговорима од стране добављача „Podroom system“ доо, Крупањ.

Остали трошкови у износу од 70 хиљада се у највећем делу односе на вулканизерске услуге.

Трошкови репрезентације

У пословним књигама Предузећа на рачуну *трошкова репрезентације* евидентирано је 700 хиљада динара. Трошкови се односе на више добављача за пружање угоститељских, односно ресторанских услуга, као и на куповину хране и пића за потребе конзумације у оквиру Предузећа.

Трошкови премија осигурања

Трошкови премије осигурања који износе 1.104 хиљаде динара се односе на трошкове премије осигурања за основна средства, премије осигурања од незгоде са осигуравајућом кућом „ДДОР“ адо, Нови Сад, у износу 547 хиљаде динара, трошкове премије осигурања са компанијом „Дунав осигурање“ а.д.о. филијала Сремска Митровица у износу од 179 хиљада динара као и на трошкове осигурања аутомобила

²⁷ "Сл. гласник РС", бр. 24/2001,.... 7/2017

²⁸ "Сл. гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 - усклађени дин. изн., 8/13 - усклађени дин. изн. и 47/13

приликом регистрације возила у износу од 378 хиљада динара код добављача „Триглав“ адо, Београд, и „АМС осигурање“ адо, Београд.

Трошкови платног промета

Трошкови платног промета који износе 567 хиљаде динара односе се на трошкове банкарских провизија на динарским рачунима.

Трошкови чланарине

Трошкови чланарине у износу од 1.315 хиљада динара се односе на трошкове чланарине према коморама у износу од 479 хиљада динара, 39 хиљада динара је трошак према Агенцији за привредне регистре, а 749 хиљада динара представља издатак за спортско – културни динар.

По члану 15. став 4. Закона о порезу на добит правних лица, Предузеће чланарине коморама може да признаје као трошак највише до 0,1% укупних прихода, што у овом случају износи 230 хиљада динара. Остатак од 249 хиљада динара Предузеће је требало да искаже у пореском билансу за 2016. годину, што Предузеће није учинило.

Предузеће је у току 2016. године издвојило средства за спортско – културни динар у износу од 749 хиљада динара у висини од 1% бруто зараде по запосленом. Средства су издвајана по основу Одлуке о увођењу спортско-културног динара²⁹. Средства су уплаћивана на рачун општине Стара Пазова, закључно са фебруаром месецом 2017. године. Скупштина општине Стара Пазова је 23. децембра 2014. године донела одлуку о стављању ван снаге одлуке о увођењу спортско – културног динара.

Трошкови пореза

Структуру трошкова пореза који су евидентирани у износу од 1.193 хиљада динара чине трошкови пореза на имовину у износу од 58 хиљада динара, накнада за коришћење воде у износу од 906 хиљада динара, накнада за испуштену воду у висини од 125 хиљада динара, накнада за коришћење земљишта у износу од 18 хиљада динара, накнада трошкова за заштиту права у износу од 83 хиљаде динара, и други трошкови пореза у износу од три хиљаде динара.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови који су исказани у износу од 10.195 хиљада динара се односе у највећој мери у износу од 7.012 хиљада динара на трошкове одбитка пореза у висини од 10%, по основу умањења зарада, накнада по уговору о делу и накнада за Надзорни одбор у складу са Законом о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. За трошкове такси, судских трошкова и трошкова вештачења утрошено је 2.830 хиљаде динара. Трошкови за административне таксе су исказани у износу од 29 хиљада динара. У пословним књигама евидентирани су трошкови за претплату на часописе у износу од 165 хиљада динара, а трошкови огласа у јавним медијима износе 160 хиљада динара.

²⁹ „Службени лист општина Срема“ бр 5/00

6.2.3. Финансијски приходи

Финансијски приходи који су у пословним књигама Предузећа за 2016. годину исказани у износу од 8.916 хиљада динара (у 2015. години 14.302 хиљада динара), чине приходе од камата.

Приходи од камата у износу од 8.916 хиљада динара чине приходе од камата обрачунате купцима због неблаговремено наплаћених потраживања у износу од 8.904 хиљада динара и камате по новчаним депозитима код комерцијалних банака у износу од 12 хиљада динара.

6.2.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Расходи камата	604	510
Негативне курсне разлике	61	9
Укупно:	665	519

Расходи камата у износу од 604 хиљада динара обухватају камате по кредитима добијеним од „Societe generale banka Srbije“ ад, Београд, у износу од 208 хиљада динара. Са овом банком закључена су два уговора о дугорочном кредиту. Расходи камата у износу од 396 хиљада динара се односе на камате из дужничко поверилачког односа са добављачима, од којих се највећи део односи на добављаче „ЕПС Снабдевање“ доо, Београд, „ДДОР“ адо, Нови Сад и „Гас феромонт“ ад, Стара Пазова.

Расходи по основу негативног ефекта валутне клаузуле износе 61 хиљаду динара односе се на разлике настале свођењем обавезе по дугорочном кредиту.

6.2.5. Остали приходи

Остали приходи у 2016. години исказани су у износу од 223 хиљаде динара се односе на приходе наплаћене по полиси каско осигурања број 892014885 издате од стране „Дунав осигурање“ адо, Нови Сад.

6.2.6. Остали расходи

Остали расходи се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Губици по основу расходања опреме	65	166
Мањкови	-	2
Расходи по основу директних отписа потраживања	2.987	6.076
Расходи по основу расходања залиха	130	20
Остали непоменути расходи	6.313	2.210
Укупно:	9.495	8.474

Губици по основу расходања опреме у износу од 65 хиљаде динара обухватају губитке од расходања два комада хоризонталне пумпе, касе сеф, путничких аутомобила „Застава скала“ и „Застава котрал“, електро орман бунар Б-5, два комада

опреме за твин оксид и хидрофорске посуде по записнику Централне комисије за попис имовине и обавеза за 2016. годину број 306 од 17. јануара 2017. године.

Расходи по основу директних отписа потраживања исказани су у износу од 2.987 хиљада динара. Према усвојеним рачуноводственим политикама директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована, а привредно друштво није успело судским путем да изврши њихову наплату. Одлуку о директном отпису доноси Надзорни орган на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних финансијских пласмана. На рачуну је исказан износ од 1.728 хиљада динара који се према изјави одговорног лица, односи на отпис потраживања по Одлуци Надзорног одбора, а обухваћен је записником комисије број 540/1 који нам у поступку ревизије није достављен на увид. (Напомена 6.1.5.)

Износ од 1.131 хиљаде динара се односи на отпис индиректног потраживања од купаца из ранијих периода. Износ отписа потраживања од 99 хиљада динара се односи на отпис потраживања по основу пресуда П 3/16 од 13. маја 2016. године и П544/15 од 24. јуна 2016. године.

Износ од 29 хиљада динара је погрешно исказан као директан отпис потраживања, а односи се на разлику између исправке вредности и садашњег стања.

Расходи по основу расходања залиха, у износу од 130 хиљада динара односе се на расход материјала и робе у магацину у износу од 102 хиљада динара и 28 хиљада динара на расход ситног инвентара. Расход је извршен на основи комисијског записа комисије за попис материјала у магацину број 58 од 5. јануара 2017. године и записника комисије за попис алата, ситног инвентара и ХТЗ опреме број 8757 од 30. децембра 2016. године.

Остали непоменути расходи исказани су у пословним књигама Предузећа у износу од 6.313 хиљада динара и чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. године
Накнада штете и поравнања	4.618
Помоћ синдикатима	523
Донације	1.172
Укупно:	6.313

Највећи део расхода по основу накнада штета и поравнања су настали по основу:

- Закључка општинског већа општине Стара Пазова број 06-88/2015-IV од 15. децембра 2015. године којим се прихвата Извештај Комисије за процену пољске штете настале услед плављења ратарских и повртарских усева у региону регионалног канализационог вода. Предузеће је на име ове штете исплатило пољопривредним произвођачима износ од 2.034 хиљада динара.
- договора и закљученог поравнања са бившим запосленим радником којим се Предузеће у својству туженог, по окончаном радном спору због незаконитог отказа уговора о раду, дана 17. маја 2016. године, обавезало да ће износ од 2.363 хиљада динара исплатити у три месечне рате у периоду од 20. маја 2016. године до 25. јула 2016. године.

Помоћ синдикатима у износу од 523 хиљаде динара је помоћ, која је уплаћена на рачун три репрезентативна синдиката која су основана у Предузећу и то:

- Синдикату „Независност“ је уплаћено 130 хиљада динара на име радничких спортских игара и репрезентације;
- „Самосталном“ синдикату је уплаћено 117 хиљада динара на име радничких спортских игара и за текуће потребе и
- „Асоцијацији самосталних независних синдиката“ је уплаћено 276 хиљада динара на име радничких спортских игара у иностранству, стручног обучавања, књиговодствених услуга и текућих трошкова.

Налаз

Део средстава који је исплаћен синдикатима у износу од 326 хиљада динара, односи се на трошкове по основу учешћа запослених на радничким спортским играма, док је остатак од 197 хиљада динара искоришћен за текуће пословање синдиката.

Чланом 218. Закона о раду предвиђено је да се Синдикат финансира претежно из чланарине и других сопствених извора како би се обезбедила његова независност од послодавца. Износ од 197 хиљада динара који је уплаћен од стране Предузећа, а који је искоришћен за трошкове текућег пословања синдиката (израда завршног рачуна, стручно оспособљавање чланова, трошкови избора и текуће потребе), за Предузеће не представља расход у смислу члана 15. Закона о порезу на добит. Наведени износ Предузеће је било у обавези да исплати искључиво као позајмицу синдикату, а не као бесповратна средства за текуће трошкове синдиката.

На молбу „Асоцијације самосталних независних синдиката“ број 3809 од 17. маја 2016. године, Предузеће је одобрило 114 хиљада динара за четворо запослених, који су упућени на радничке спортске игре у Грчку.

Решењем директора запосленима је одобрено коришћење седам радних дана плаћеног одсуства, што није у складу са чланом 27. Колективног уговора, по којем запослени имају право, највише четири радна дана плаћеног одсуства.

Донације у износу од 1.172 хиљада динара, у 2016. години, Предузеће је дало културно уметничким друштвима, спортским удржењима, за хуманитарне сврхе, за образовање и науку и верским установама. Програмом пословања за 2016. годину предвиђена су средства за ове намене, а дата су након закључених уговора између Предузећа и примаоца донација.

6.2.7. Нето добитак

Остварени нето добитак према билансу успеха за 2016. и 2015. годину био је следећи:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	14.155	25.414
Нето губитак пословања које се обуставља, и исправка грешке из ранијих периода	-	(218)
Добитак пре опорезивања	14.155	25.196
<i>Компоненте пореза на добитак</i>		
Порески расход периода	(1.672)	(64)
Одложени порески расходи периода	(3.767)	-
Одложени порески приходи периода	-	3.679
Нето добитак	8.716	28.811

6.2.7.1. Порески расход периода

Према Пореској пријави, коју је Предузеће доставило Пореској управи, није исказан порески расход за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године.

Усклађивање рачуноводственог добитка пре опорезивања и текућег пореза према пореском билансу (ПБ) и утврђивање пореског расхода периода у пореској пријави (ПДП) је следећи:

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добитак пре опорезивања	14.155	25.196
Расходи који се не признају у пореском билансу	5	5.275
Амортизација заснована на рачуноводственим прописима	12.440	11.277
Амортизација заснована на пореским прописима	(12.469)	(9.765)
Расход који није признат у претходном пореском билансу	(2.987)	
Добитак/(Губитак) по пореском билансу	11.144	31.983
Пореска стопа 15%	1.672	4.797
Умањење обрачунатог пореза ПК/ПК1, СУ/СУ2	(1.170)	(4.733)
Порески расход периода:	501	94

Према приказаној документацији, у пореском билансу и пореској пријави која је достављена електронским путем дана 28. јуна 2017. године, утврђен је порески расход периода у износу од 501 хиљада динара. Предузеће у Билансу успеха за 2016. годину није извршило умањење обрачунатог пореза на добит предузећа по основу неискоришћеног дела пореског кредита из ранијих пореских периода, који се користи у текућем периоду, а износи 1.170 хиљада динара.

6.2.7.2. Одложени порези

Одложени порески расходи периода у износу од 3.767 хиљада динара чини износ од смањења одложених пореских средстава на дан 31. децембар 2016. године. Одложена пореска средства утврђена су по основу привремених разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице.

Према подацима који су достављени Пореској управи уз пореску пријаву Предузеће има неискоришћени порески кредит у износу од 15.823 хиљада динара које може користити за умањење пореза у наредном периоду. Предузеће није утврђивало одложена пореска средства по основу неискоришћених пореских кредита за улагање у основна средства.

6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

У Извештају о осталом резултату Предузећа исказују се компоненте осталог свеобухватног добитка или губитка у складу са Међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Предузеће је у 2016. години исказало укупни нето свеобухватни добитак у износу од 8.716 хиљада динара (у 2015. години укупни нето свеобухватни добитак у износу од 28.811 хиљада динара), а чини га нето добитак из биланса успеха за 2016. годину.

6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Садржина извештај о променама на капиталу је дефинисана смерницама МСФИ за МСП (параграфи 6.1-6.4) и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Елементи који се директно односе на одмеравање финансијске позиције Предузећа су имовина, обавезе и капитал.

Капитал као преостало учешће власника у имовини Предузећа после одбијања свих његових обавеза, реално је исказан и вреднован уколико су имовина и обавезе реално и фер одмерени.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2016. годину, утврђено је да предметни извештај, осим основа за изражавање мишљења са резервом, реално одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са смерницама МСФИ за МСП (параграфи 6.1-6.4) и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Извештај о токовима готовине садржи информације о примањима и издавањима готовине и готовинских еквивалената током 2016. године, које корисницима финансијских извештаја служе за процену способности Предузећа да ствара готовину и еквиваленте готовине и да користи те токове готовине.

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2016. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и активности финансирања.

6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

У складу са МСФИ за МСП Одељак 8 Напомене уз финансијске извештаје, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, обелодане информације које захтева овај Одељак, а које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима и пруже додатне информације које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за разумевање сваког од њих.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину, утврђено је да предметни извештај садржи информације које је Предузеће било дужно да обелодани у складу са МСФИ за МСП Одељак 8 Напомене уз финансијске извештаје.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Основ за покретање јавних набавки у Предузећу је План јавних набавки усвојен одлуком Надзорног одбора од 14. јануара 2016. године. Планом су предвиђене две набавке из средстава буџета локалне самоуправе и то бушење бунара и куповина камиона цистерне.

У току године, извршена је једна измена Плана и то 23. новембра 2016. године којом су изостављене јавне набавке бушења бунара у Старој и Новој Пазови и смањен План јавних набавки за 7.000 хиљада динара.

Закључно са последњом изменом, утврђено је да је Предузеће планирало јавне набавке у износу од 111.562 хиљада динара од чега је: набавка добара у износу од 74.331 хиљада динара, набавка услуга у износу од 18.100 хиљада динара и набавка радова у износу од 19.130 хиљада динара. Према евиденцији Извештаја о извршењу плана јавних набавки за 2016. годину, реализација плана је извршена у укупном износу од 66.527 хиљада динара, што чини 60% од планираног износа.

Предузеће има усвојен Правилник о начину обављања послова јавне набавке у ЈКП „Водовод и канализација“ Стара Пазова и запосленог службеника за јавне набавке.

Налаз

Предузеће нема успостављен систем праћења реализације јавних набавки, који омогућава праћење степена извршења закључених уговора. Тако је Предузеће, након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности, закључило два уговора о анализи воде са добављачем „Завод за јавно здравље“ Сремска Митровица, а реализација набавки по оба уговора евидентирана је на истом рачуну. Због овакве евиденције, није могуће утврдити степен реализације по сваком појединачном уговору.

У току 2016. године није донет годишњи план контроле набавки нити су нам пружени докази да је вршена контрола јавних набавки у смислу члана 60. до 68. Правилника, иако Предузеће има систематизовано и попуњено радно место контролора јавних набавки.

Ризик

Због неустављеног система праћења извршења уговора и неспровођењем поступка контроле јавне набавке, од момента планирања, повећава се ризик да Предузеће прибави добра и услуге које нису уговорене, односно да прекорачи извршење уговора и спроведе набавке које нису планиране.

Препорука 15:

Препоручује се Предузећу да успостави систем евидентирања реализације закључених уговора на основу које ће овлашћено лице, бити у могућности да прати извршење уговора.

У наредном табеларном прегледу дат је приказ јавних набавки које су биле предмет ревизије:

- у хиљадама динара-

Број уговора	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност без ПДВ
1.3.2	Анализа воде за пиће „А обим“	„Завод за јавно здравље Сремска Митровица“, Сремска Митровица	21.10.2016	3.990
1.2.8	Анализа воде за пиће „Б обим“	„Завод за јавно здравље Сремска Митровица“, Сремска Митровица	14.06.2016	755
1.1.6	Гориво	„Кнез петрол“ доо, Земун	13.06.2016	4.817
1.1.3	Лична заштитна опрема	„Арно“ доо, Београд	11.01.2017	1.997
1.1.1	Водоводни материјал	„Унипрогрес“ доо, Рума	07.04.2016	10.975
1.3.5	Одржавање регионалне канализације	„Летач“ доо, Инђија	28.09.2016	3.000
1.1.21	Опремање бунара	„Елевод ремонт“ доо, Сремска Каменица	01.08.2016	3.248
1.1.17	Потрошни материјал (песак, шљунак...)	„Карин комерц“ доо, Ветерник	17.05.2016	899
1.3.2	Санација прилазног пута до црпне станице ЦС-2 у Новој Пазови	„Летач“ доо, Инђија	07.11.2016	2.194
1.2.2	Сервис фекалних пумпи	„Хидро-електро“ доо, Инђија	17.10.2016	863
1.2.4	Сервис теретних возила	„Malečić Truck servis“ доо, Стара Пазова	04.04.2016	1.958
Укупно:				34.696

1.1.6 /2016 ЈНМВ – Гориво

Уговор о јавној набавци закључен је са добављачем „Кнез петрол“ доо, Земун, од 13. јуна 2016. године на износ од 4.817 хиљада динара. Понудом понуђача од 24. маја 2016. године, дате су понуде за три врсте горива са порезом на додату вредност, по литру и то: евро дизел на износ од 116,90 динара, европремијум БМБ 95 на износ од 112,90 динара и ауто гас ТНГ на износ од 49,00 динара. Увидом у фактуре испостављене након закљученог уговора па све до 31. децембра 2016. године, утврђено је да је испоручено гориво, фактурисано по знатно вишим ценама од уговорених.

Чланом 3. Уговора је предвиђено да је уговорна цена, утврђена изабраном понудом, у складу са кретањем цена нафтних деривата на тржишту Републике Србије.

У време и непосредно пре закључивања уговора о јавној набавци горива са „Кнез петрол“ доо, Земун, Предузеће је гориво набављало од добављача „Пионир петрол“ доо, Стара Пазова.

Цене које су плаћане за наведено гориво дате су у следећем табеларном прегледу:

Цене по фактури број 1000-2089 од 15. јуна 2016. године од „Пионир петрол“ доо Стара Пазова, за гориво утрошено до закључења јавне набавке		
Европремијум БМБ 95	Евро Дизел	Гас ТНГ
132,70	136,9	64,90

Цене по фактури број 2258-2016 од 15. јуна 2016. године од „Кнез петрол“ доо Земун, за гориво утрошено непосредно након закључења уговора		
Европремијум БМБ 95	Евро Дизел	Гас ТНГ
128,00	133,00	57,90

Из наведеног се види да су просечне цене горива које су важиле у време сачињавања понуде и закључења уговора и код других испоручилаца биле знатно више него цене наведене у понуди изабраног понуђача, због чега се не може потврдити да су понуђене цене нафтних деривата биле у складу са кретањем цена нафтних деривата на тржишту Републике Србије како је констатовано чланом 3. Уговора.

Обзиром да понуђена цена значајно одступа у односу на тржишно упоредиву цену, односно изазива сумњу у могућност извршења јавне набавке у складу са понуђеним условима, а што потврђује и чињеница да понуђач никад није ни фактурисао гориво по уговореним ценама, наведено упућује на закључак да је понуђена цена неубичајено ниска цена у смислу члана 92. Закона о јавним набавкама.

1.1.3./2016 ЈНМВ – Лична заштитна опрема

Уговор о јавној набавци личне заштитне опреме је закључен са понуђачем „Арано“ доо, Београд, дана 11. јануара 2017. године на износ од 1.997 хиљада динара.

У конкурсној документацији, у оквиру додатних услова за учешће у поступку јавне набавке, предвиђени су услови, који по својој правној природи не могу представљати додатне услове из члана 76. Закона о јавним набавкама.

Наручилац је у конкурсној документацији предвидео да понуђач мора да испуњава услов из члана 24. тачка 1. Закона о безбедности и здрављу на раду. Наведени услов се односи на обавезу послодавца, да запосленима уступи на коришћење опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима. Тумачењем ове одредбе закона, долази се до закључка да је понуђач тај који својим запосленима може дати на употребу само ону опрему за личну заштиту на раду која је усаглашена са прописаним техничким захтевима.

Понуђач је испуњеност наведеног додатног услова доказао достављањем декларације о усаглашености по траженим стандардима, сертификата о прегледу типа, издат од акредитоване установе на територији Србије, техничког листа произвођача и упутства за употребу. На овај начин, понуђач доказује само оно што се тиче предмета набавке, а што је већ прецизирано у техничким карактеристикама предмета набавке.

Такође, захтевано је да понуђач прихвати одређени гарантни рок, као и да предвиди такав материјал чији ће квалитет материјала од којих је артикал израђен, задовољити тражене карактеристике.

Услов да понуђач прихвати одређени гарантни рок не може бити додатни услов, обзиром да је наручилац тај који поставља минималне услове под којима неко може да поднесе понуду.

Чланом 76. Закона о јавним набавкама је предвиђено да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Међутим, наведени услови по својој природи не представљају додатне услове, обзиром да се кроз њих не могу потврдити финансијски, пословни, технички и кадровски капацитет понуђача. Додатни услови морају бити прописани тако да се на основу њих може оценити квалификованост понуђача за учешће у поступку и његова способности да у потпуности изврши набавку.

1.3.5./2016 ЈНМВ - Одржавање регионалне канализације

Уговор о јавној набавци је закључен са „Летач“ доо, Инђија, 28. септембра 2016. године на износ од 3.000 хиљаде динара. Предмет уговора су радови на чишћењу 13 рупа на регионалној канализацији, чишћење и испирање канализационе мреже и усисавање и извлачење канализационог депозита.

Увидом у испостављену окончану ситуацију број 529 од 5. децембра 2016. године, утврђено је да је извођач фактурисао износ од 3.299 хиљада динара, што чини 14 % већи износ од уговореног.

У грађевинском дневнику од 14. октобра 2016. године, извођач радова је констатовао да се изводе радови на чишћењу рупе 4 као и да је дошло до формирања нове рупе између постојећих рупа 6 и 7, те да се новоформираној рупи додељује број 6а.

Надзорни орган задужен за праћење предметних радова и одређен уговором број 6725 од 28. септембра 2016. године је у грађевинском дневнику од истог датума, навео да је због функционалности комплетног канализационог система, неопходно извести све потребне радове на новонасталој рупи. Такође је констатовано да извођач радова мора да достави предлог неопходних радова на отклањању хаварије, а инвеститору је предложено да започне радове на новонасталој рупи.

У поступку ревизије нису нам достављени докази да је извођач радова доставио предлог неопходних радова на отклањању хаварије, нити да је наручилац радова на други начин обавештен о предметним радовима.

Такође, није нам достављено писмено изјашњење, односно писмена сагласност наручиоца, а што је био један од услова за извођење предложених радова, предвиђен чланом 633. Закона о облигационим односима.

Узимајући у обзир напред наведено, Предузеће је прибавило радове у износу од 299 хиљада динара иако нису постојали разлози за изузеће предвиђени чланом 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

1.2.4./16 ЈНМВ – Сервис теретних возила

Уговор о јавној набавци закључен је са добављачем „Malečić Truck servis“ доо, Стара Пазова, од 4. априла 2016. године на износ од 1.958 хиљада динара. Уговором су обухваћени радни сати и уграђени делови за четири теретна возила.

Конкурсном документацијом у оквиру додатних услова, тражено је да понуђач као доказ пословног капацитета приложи фактуру на којој се види да су вршене услуге сервиса теретног возила типа „Волво фл 611“. Понуђач је као доказ за испуњење додатног услова приложио фактуру из које се види да је предмет сервиса у захтеваном периоду било возило „Волво фл 180“, због чега приложени доказ не одговара траженом, а што није констатовано у записнику о отварању понуда, нити је наручилац одбио понуду у смислу члана 106. Закона о јавним набавкама.

Обзиром на чињеницу да је као додатни услов тражена потврда искуства у поправци само једног возила, од укупно четири која су предмет сервиса, поступајући на наведени начин, Предузеће супротно члану 76. Закона о јавним набавкама, одредило је додатне услове за учешће у поступку на начин да исти дискриминишу понуђаче.

У техничкој спецификацији који представља истовремено и образац структуре цене, наручилац је поставио захтев да се понуђач изјасни о броју норма сати, цени радног сата и цени услуге са уграђеним резервним деловима по врсти интервенције на возилу.

Увидом у испостављене фактуре не може се потврдити врста фактурисаних резервних делова са оним деловима који су наводно обухваћени понудом, обзиром да се у конкурсној документацији није тражила спецификација резервних делова, а самим тим није ни дата понуда за врсту резервних делова, чија уградња улази у састав конкретне услуге. Такође, неслагање фактурисаних од понуђених цена се може утврдити и увидом у фактуру број 643/16 од 14. марта 2016. године, којом је добављач за возило ТАМ фактурисао услугу „замене тристоп цилиндра –добош кочница“, по цени од 4.000 динара за два радна сата и замену резервног дела – „тристоп цилиндра“ по цени од 12.500 динара. У конкурсној документацији, на позицији „Сервис камиона –ТАМ 130 Т 11 В број 18. као врста услуге се наводи само замена тристоп цилиндра по цени од 2.000 динара за цену једног радног сата, без уградње резервног дела. У том смислу, разлика у цени између фактурисаног и уговореног износа за предметну услугу, износи 14.500 динара.

Прибављање добара и услуга без јавне набавке

1. Предузеће је без примене Закона о јавним набавкама, прибавило следеће услуге :
 - анализе воде „В“ обима од Института за јавно здравље Војводине у вредности од 177 хиљада динара без пореза на додату вредност и
 - анализе отпадних вода са Заводом за јавно здравље Сремска Митровица по уговору број 710/16-I од 21. јуна 2016. године, у вредности од 392 хиљаде динара.

Обзиром да је Предузеће спровело поступке јавне набавке за набавку услуга анализе воде обима „А“ и обима „Б“ у укупној вредности од 4.745 хиљада динара, те да анализе воде обима „В“ као и анализе отпадних вода, представљају набавке које имају исту или сличну намену, односно исти понуђачи у смислу природе делатности, могу да је испуне, Предузеће је било у обавези да за све набавке анализе воде

спроведе један отворени поступак јавне набавке како не би избегло примену Закона о јавним набавкама на предметне услуге. Узимајући у обзир наведено, Предузеће је предметне услуге прибавило без поступка јавне набавке што је супротно члану 7., 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

2. Предузеће је без примене Закона о јавним набавкама извршило набавку услуга сервиса путничких и теретних возила у укупној вредности од 1.011 хиљада динара од добављача „Malečić Truck servis“ доо, Стара Пазова.

8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

У поступку ревизије дат је преглед судских спорова у погледу вредности спора и фазе судског поступка за поступке где се Предузеће налази у својству тужиоца и својству туженог са стањем на дан 31. децембар 2016. године.

Против Предузећа се на дан 31. децембар 2016. године води један судски поступак за привредни преступ из члана 211. став 1. тачка 4. и став 2. Закона о водама, за испоручивање воде која није здравствено исправна, а покренут на основу оптужног предлога бр КП-82/11 од 29. марта 2012.

Предузеће на дан 31. децембар 2016. године нема активних судских спорова у којима иступа као тужилац.

У току 2016. године Предузеће је покренуло 17 извршних поступака против правних лица и 121 извршни поступак против физичких лица због неизмирења обавеза према Предузећу у износу од 9.284 хиљаде динара.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ ЈП, СТАРА ПАЗОВА
ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-3756/2017-06/7
Београд, 21. децембар 2017. године**

С а д р ж а ј

1. БИЛАНС СТАЊА	3
2. БИЛАНС УСПЕХА	5
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	6
4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	7
5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	8

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара –

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2015.	Почетно стање 01.01.2015.
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА		124.709	115.075	
I НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	6.1.1.	1.150	1.264	
1. Лиценце, софтвери и остала права		1.150	1.264	
II НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.1.2.	123.559	113.811	
1. Земљиште		7.416	7.416	
2. Грађевински објекти		62.603	-	
3. Постројења и опрема		53.434	62.207	
4. Инвестиционе некретнине		-	39.858	
5. Некретнине, постројења и опрема у припреми		-	3.506	
6. Аванси за некретнине, постројења и опрему		106	824	
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	6.1.3.	2.915	6.681	
ОБРТНА ИМОВИНА		147.245	155.665	
I ЗАЛИХЕ	6.1.4.	9.719	8.871	
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		9.445	8.719	
2. Плаћени аванси за залихе и услуге		274	152	
II ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.5.	113.082	122.898	
1. Купци у земљи		113.082	122.898	
III ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.5.	19.058	17.092	
IV ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.7.	4.782	3.623	
V ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.8.	552	2.912	
VI АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.9.	52	269	
УКУПНА АКТИВА		274.869	277.421	

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембра 2016. године (наставак)

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2015.	Почетно стање 01.01.2015.
ПАСИВА				
КАПИТАЛ	6.1.10.	232.249	246.032	
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ		208.560	208560	
1. Државни капитал		208.560	208.560	
2. Остали основни капитал				
II НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		23.689	37.472	
1. Нераспоређени добитак ранијих година		14.972	8.661	
2. Нераспоређени добитак текуће године		8.717	28.811	
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		18.304	5.214	
I ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.1.11.	5.849	5.214	
1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		5.849	5.214	
II ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12.	12.455	-	
1. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		12.455	-	
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.13.	24.316	26.175	
I КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ		4.769	-	
1. Остале краткорочне финансијске обавезе		4.769	-	
II ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА		17.888	26.045	
1. Добављачи у земљи		17.888	26.045	
III ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		714	75	
IV ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		624	4	
V ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ		321	51	
УКУПНА ПАСИВА		274.869	277.421	

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1.	229.929	243.360
І ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА		190.634	202.340
І. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		190.634	202.340
ІІ ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА СУБВЕНЦИЈА И СЛ.		37.026	36.276
ІІІ ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		2.269	4.744
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	6.2.2.	205.420	214.010
І ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА		19.040	17.546
ІІ ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ		27.362	27.877
ІІІ ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ		100.555	101.637
ІV ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА		21.348	25.144
V ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ		12.440	11.277
VI ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА		636	5.214
VII НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ		24.039	25.315
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		24.509	29.350
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.3.	8.916	13.130
ІІ ПРИХОДИ ОД КАМАТА		8.916	13.130
Д. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.4.	665	519
ІІ РАСХОДИ КАМАТА		604	510
ІІІ НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ		61	9
Ђ. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		8.251	12.611
Е. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		9.333	8.123
Ж. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.5.	223	50
З. ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.6.	9.495	8.474
И. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		14.155	25.414
Ј. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА		-	218
К. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		14.155	25.196
Л. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		1.672	64
ІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		3.767	-
ІІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		-	3.679
Љ. НЕТО ДОБИТАК	6.2.7.	8.716	28.811

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		8.716	28.811
І НЕТО ДОБИТАК	6.2.7.	8.716	28.811
Б ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
В УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		8.716	28.811
І УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (А-Б)	6.3.	8.716	28.811
ІІ УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (Б-А)			

4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01.2015. до 31.12.2016. године

(у хиљадама динара)

Опис	Компоненте капитала		Укупан капитал (2+3)
	Основни капитал	Нераспоређе ни добитак	
1	2	3	4
Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2015. године	208.560	18.261	226.821
Промене у претходној години повећања у претходној години	-	19.211	19.211
Промене у претходној години смањења у претходној години	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2015. године	208.560	37.472	246.032
Промене у текућој години повећања у текућој години	-	8.717	8.717
Промене у текућој години смањења у текућој години		(22.500)	(22.500)
Стање на дан 31. децембра 2016. године	208.560	23.689	232.249

5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I Приливи готовине из пословних активности	261.009	257.023
1. Продаја и примљени аванси	214.741	206.777
2. Примљене камате из пословних активности	9.115	14.414
3. Остали приливи из редовног пословања	37.153	35.832
II Одливи готовине из пословних активности	197.311	230.452
1. Исплате добављачима и дати аванси	60.318	64.851
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	101.258	101.646
3. Плаћене камате	604	510
4. Порез на добитак	3.736	1.624
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	31.395	61.821
III Нето прилив готовине из пословних активности	63.698	26.571
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I Приливи готовине из активности инвестирања	-	-
II Одливи готовине из активности инвестирања	39.978	11.969
1. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	39.978	11.969
III Нето одлив готовине из активности инвестирања	39.978	11.969
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I Приливи готовине из активности финансирања	17.224	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	12.455	-
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	4.769	-
II Одливи готовине из активности финансирања	39.724	10.970
2. Дугорочни кредити (одливи)	12.455	-
3. Краткорочни кредити (одливи)	4.769	-
4. Остале обавезе (одливи)	22.500	9.599
5. Исплаћене дивиденде	-	1.371
III Нето одлив готовине из активности финансирања	22.500	10.970
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	278.233	257.023
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	277.013	253.391
Б. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	1.220	3.632
Е. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3.623	-
Ж. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	61	9
З. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	4.782	3.623